

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PŁOŃSKU
ZA 2021 r.**

Sporządził i przedstawił :

ZARZĄD BANKU

Płońsk, maj 2022 rok

SPIS TREŚCI

I Ogólne informacje o Banku	3
1. Władze Banku	5
2. Organizacja i sieć placówek	5
3. Pracownicy Banku	5
4. Członkowie Banku i fundusze własne	6
5. Majątek Banku i inwestycje finansowe	7
II Uwarunkowania ogólne prowadzonej działalności	9
III Charakterystyka podstawowych obszarów działalności Banku	11
1. Działalność depozytowa	13
2. Działalność kredytowa	14
3. Pozostała działalność	15
IV Sytuacja finansowa Banku i wykonanie wyniku	15
1. Bilans	15
2. Rachunek zysków i strat	16
V Działalność inwestycyjna Banku	17
VI Wskaźniki finansowe charakteryzujące działalność Banku	18
VII Komunikacja z klientem i członkami Banku	22
VIII Społeczna działalność Banku	24
IX Działalność marketingowa Banku	25
X System zarządzania Bankiem	26
1. System zarządzania ryzykiem	26
2. System kontroli wewnętrznej	37
XI Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w 2022 r.	39
XII Pozostałe informacje	41

I. OGÓLNE INFORMACJE O BANKU

Nazwa	Bank Spółdzielczy w Płońsku
Forma prawna	Spółdzielnia
KRS	0000049877
REGON	000508945
NIP	5670005918
Kraj siedziby	Rzeczpospolita Polska
Siedziba	Płońsk
Adres	09-100 Płońsk ul. Płocka 28
Telefon	(23) 663 09 31
Mail	bsplonsk@bsplonsk.pl
Strona internetowa	www.bsplonsk.pl

1. Władze Banku

Najważniejszym organem Banku jest Zebranie Przedstawicieli w liczbie 45 delegatów, wybieranych na zebraniach grup członkowskich. Działalność Banku nadzoruje Rada Nadzorcza, wybierana na okres 4-letniej kadencji. Działalnością Banku kieruje Zarząd, powołany przez Radę Nadzorczą na czas nieokreślony.

W okresie sprawozdawczym Rada Nadzorcza i Zarząd pracowały w następującym składzie:

Imię i nazwisko	Funkcja
Wojciech Rutkowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Maciej Biernatowicz	Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Jerzy Granuszewski	Sekretarz Rady Nadzorczej
Adam Brzeszkiewicz	Członek Rady Nadzorczej
Jan Golacik	Członek Rady Nadzorczej
Jadwiga Kocik	Członek Rady Nadzorczej
Emilia Leszczyńska	Członek Rady Nadzorczej – Członek Komitetu Audytu
Andrzej Liberek	Członek Rady Nadzorczej – Przewodniczący Komitetu Audytu
Leonard Milewski	Członek Rady Nadzorczej
Iwona Skalska	Członek Rady Nadzorczej- Członek Komitetu Audytu

W okresie sprawozdawczym działalnością Banku kierował Zarząd w składzie:

	Funkcja
Dariusz Konofalski	Prezes Zarządu
Wioleta Ciulińska	Wiceprezes Zarządu ds. finansów i bezpieczeństwa

Zebranie Przedstawicieli

Sprawozdawcze Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Płońsku odbyło się w 24 czerwca 2021 r.

PORZĄDEK OBRAD ZEBRANIA PRZEDSTAWICIELI BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PŁOŃSKU zwołanego na dzień 24.06.2021 r.

1. Otwarcie Zebrania Przedstawicieli.
2. Wybór Przewodniczącego i Sekretarza, stanowiących Prezydium Zebrania.
3. Stwierdzenie przez Przewodniczącego prawidłowości zwołania Zebrania Przedstawicieli oraz jego zdolności do podejmowania uchwał.
4. Przyjęcie porządku obrad.
5. Wybór Komisji:
 - 1) Mandatowo - Skrutacyjnej,
 - 2) Uchwał i Wniosków,
 - 3) ds. Odpowiedniości.
6. Przyjęcie protokołu z Zebrania Przedstawicieli odbytego 16.07.2020 r.
7. Sprawozdanie Zarządu z:
 - 1) działalności Banku w 2020 roku wraz z propozycją kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno - kulturalnej na lata 2021 – 2022,
 - 2) wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli.
8. Sprawozdanie niezależnego Biegłego Rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Płońsku oraz wniosek Zarządu w sprawie podziału nadwyżki bilansowej za 2020 rok.
9. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z działalności w 2020 r. oraz wnioski Rady dotyczące :
 - 1) przyjęcia sprawozdania finansowego i podziału nadwyżki bilansowej,
 - 2) oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku i Zarządu jako organu kolegialnego,
 - 3) udzielenia członkom Zarządu absolutorium za 2020 r.,
 - 4) oceny funkcjonowania w Banku Polityki wynagradzania oraz stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.
10. Sprawozdanie Komisji ds. Odpowiedniości z oceny odpowiedniości w 2020r. członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego.
11. Dyskusja nad sprawozdaniami.
12. Podjęcie uchwał w sprawach:
 - a) zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Płońsku w 2020 r. oraz sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Płońsku za rok 2020,
 - b) oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej,
 - c) udzielenia absolutorium członkom Zarządu,
 - d) zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności w 2020 r.,
 - e) podziału nadwyżki bilansowej Banku Spółdzielczego w Płońsku za 2020 r.
13. Sprawozdanie Komisji Uchwał i Wniosków oraz podjęcie uchwały w sprawie kierunków rozwoju działalności bankowej i społeczno - kulturalnej Banku na lata 2021 – 2022.
14. Zamknięcie obrad.

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 46 posiedzeń, na których podejmował decyzje kredytowe, zapoznawał się i analizował otrzymywane materiały zgodnie z zakresem i częstotliwością wynikającą z systemu informacji zarządczej. Podjęto 151 uchwał, które dotyczyły bieżącej działalności, między innymi wprowadzających zmiany w procedurach produktowych oraz regulacjach dotyczących zarządzania ryzykiem bankowym.

Zadania realizowane były w strukturze organizacyjnej dostosowanej do skali prowadzonej przez Bank działalności oraz wymogów obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego.

Sytuacja ekonomiczno – finansowa Banku podlegała ocenie KNF, Banku Zrzeszającego oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia.

2. Organizacja i sieć placówek

Bank Spółdzielczy w Płońsku wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod nr 0000049877. Zgodnie ze Statutem, Bank działał na obszarze całego kraju. Faktycznie jednak Bank prowadził działalność na północnym Mazowszu, gdzie posiada swoje placówki. Siedziba Banku znajduje się w Płońsku.

Bank na dzień 31.12.2021 roku prowadził działalność za pośrednictwem niżej wymienionych placówek:

1. Oddział w Baboszewie
2. Oddział w Ciechanowie
3. Oddział w Dzierżąni
4. Oddział w Mławie
5. Oddział w Nowym Mieście z Bankowym Punktem Obsługi w Jońcu
6. Centrala i I Oddział w Płońsku z Bankowym Punktem Obsługi w Starostwie Powiatowym w Płońsku
7. II Oddział w Płońsku
8. Oddział w Sochocinie z Bankowym Punktem Obsługi w Ojrzeniu
9. Oddział w Załuskach

1. Pracownicy Banku

Zadania ujęte w Strategii działania Banku na lata 2020-2022 oraz w planie ekonomiczno – finansowym realizował profesjonalny zespół pracowników Centrali i Oddziałów. Ponad 86 % pracowników Banku posiada wykształcenie wyższe oraz Europejski Certyfikat Bankowca.

Bank zatrudnia pracowników na podstawie umów o pracę, z tego 93% na czas nieokreślony. Efektywne zatrudnienie średnioroczne za 2021 r. wyniosło 131 pracowników, z tego 58 osób zatrudnionych było w Centrali, natomiast 73 osoby w Oddziałach. W przeliczeniu na pełne etaty na dzień 31.12.2021 r. Bank zatrudniał 139 pracowników.

Szkolenia pracowników są nieodłącznym elementem w każdej organizacji. Polityka kadrowa Banku Spółdzielczego w Płońsku ma na celu zapewnienie odpowiednich kompetencji i fachowej wiedzy pracownikom, oraz Kadrze kierowniczej. W 2021 r. pracownicy oraz kadra kierownicza wzięli udział w 88 szkoleniach zewnętrznych i 5 szkoleniach wewnętrznych. Z powodu pandemii COVID – 19, sposób szkoleń zewnętrznych nie uległ modyfikacji i pracownicy, oraz członkowie Zarządu Banku w większości uczestniczyli w szkoleniach zdalnie. Miały one formę kilkugodzinnych spotkań on-line, co pozwoliło na realizację planu w obszarze niezbędnych szkoleń.

Szkolenia wewnętrzne w 2021 roku obejmowały przeszkolenie pracowników z Instrukcji kasowo – skarbcowej, rozliczeń pieniężnych, zasad akceptacji dokumentów dotyczących wypłat gotówkowych i bezgotówkowych, oraz zasad gospodarowania gotówką w walutach obcych w BS w Płońsku.

Pozostałe szkolenia wewnętrzne przeprowadzone w 2021 r. dotyczyły: warsztatów z doskonalenia technik sprzedaży ubezpieczeń CONCORDIA, ABP – otwieranie rachunków, ubezpieczeń życiowych i majątkowych.

Szkolenia zewnętrzne charakteryzowały się tym, że zostały dostosowane do potrzeb pracowników, jak również sprawnego działania Banku. Większość szkoleń zrealizowanych w 2021 r. była przeprowadzona w formie on-line. Realizowane szkolenia dotyczyły m.in: zasad ładu wewnętrznego, zarządzania ryzykami zgodnie z nową Rekomendacją KNF, tarczy finansowej PFR 2.02, nowych formularzy NSFR, przepisów dotyczących nowego ładu, ryzyka IT, udzielania i monitorowania kredytów w standardzie europejskim.

Pracownicy Banku realizując program szkoleń uczestniczyli również w bezpłatnych warsztatach z rozliczania bankomatów i recyklerów obsługiwanych przez ITCARD, jak również w kursach e-learningowych pt. „Symulator sprzedaży” mających na celu podniesienie umiejętności sprzedażowych pracowników Banku Spółdzielczego w Płońsku. Do grupy szkoleń bez kosztowych realizowanych dla pracowników Banku Spółdzielczego w Płońsku należały również szkolenia z zakresu produktów ubezpieczeniowych i obsługi systemu przeprowadzane przez Firmy ubezpieczeniowe m.in. GENERALI, Concordia Polska TUW, WARTA, AXA Życie TU, InerRisk.

W 2021 roku w siedzibie Centrali Banku zorganizowano szkolenie z zakresu „Analizy ekonomiczno – finansowej podmiotów gospodarczych, oceny przedsięwzięć inwestycyjnych oraz monitoringu i oceny punktowej”, które zostało zrealizowane w trzech tygodniowych cyklach.

Do grupy najważniejszych zrealizowanych szkoleń w 2021 r. należy zaliczyć także szkolenie z zakresu: „Zmian w ustawie o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami”. W związku z ustawowym obowiązkiem przeprowadzenia raz na trzy lata powyższego szkolenia, wyznaczeni pracownicy BS w Płońsku uczestniczyli w szkoleniu, które zakończone zostało egzaminem potwierdzającym zdobytą wiedzę i umiejętności.

Szkolenia prowadzone były przez kadrę kierowniczą Banku oraz firmy zewnętrzne, w większości współpracujące z bankami zreszającymi. Koszty szkoleń w 2021 r. wyniosły **39 266,7 zł**.

2. Członkowie Banku i fundusze własne

Fundusze własne Banku (bilansowe) na koniec omawianego okresu wynosiły 86 672 tys. zł i w stosunku do stanu z końca 2020 r. wzrosły o 3,00 %. Szczegółowe dane zaprezentowano w **Tabelach nr 16 i 17**.

W 2021 roku zmniejszeniu uległ poziom funduszu udziałowego do kwoty 1 713,9 tys. zł. w wyniku wypłat udziałów, które zostały wypowiedziane. Fundusz udziałowy zmniejszył się o 205,2 tys. zł.

W omawianym okresie nie zwiększyła się liczba członków o nowych udziałowców. W strukturze funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2021 r. fundusz udziałowy stanowił 1,98 %.

Udziałowcami było 2051 członków, w tym trzy osoby prawne. Średni stan udziału wynosił 702 zł. Strukturę właścicielską Banku z podziałem na poszczególne Grupy Członkowskie przedstawiają **Tabele nr 1 i 2**.

Tabela 1. Struktura właścicielska Banku

	31.12.2020r.	31.12.2021 r.
Liczba członków Banku ogółem:	2192	2051
1. Osoby fizyczne	2189	2048
2. Osoby prawne	3	3
Fundusz udziałowy (w tys. zł)	1 919,1	1 713,9

Tabela 2. Struktura ilościowa członków wg Grup Członkowskich

	Grupy Członkowskie	31.12.2020r.	31.12.2021 r.
		ilość	ilość
1	Miasto i Gmina Płońsk	1071	956
2	Gmina Baboszewo	195	191
3	Gmina Nowe Miasto, Gmina Joniec	362	360
4	Powiat Ciechanów i powiat Mława	70	64
5	Gmina Dzierżążnia	494	480

3. Majątek Banku i inwestycje finansowe

Majątek finansowy Banku na dzień 31.12.2021 r. stanowiły akcje i udziały o wartości 12.589,6 tys. zł. Strukturę akcji i udziałów przedstawia **Tabela nr 3.**

Tabela 3. Struktura akcji i udziałów

I	AKCJE	Stan na 31.12.2021 r. (w tys. zł)
1	Spółdzielcza Grupa Bankowa S.A	28,3
2	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.	9 847,6
3	Centrum Finansowe S.A.	206,0
4	IT Card S.A.	2 000,7
II	UDZIAŁY	
1	SSOZ BPS	7,0
2	CRUZ Sp. z o.o.	500,0
	RAZEM	12 589,6

W analizowanym okresie majątek finansowy Banku nie uległ zmianie.

W 2021 r. Bank poniósł nakłady inwestycyjne zwiększające wartość środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w łącznej kwocie 498,8 tys. zł, przeznaczając środki finansowe głównie na prace remontowo-modernizacyjne, wyposażenie placówek Banku oraz bezpieczeństwo informatyczne. Szczegółowe omówienie nakładów inwestycyjnych zawarto w Rozdziale V.

Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 15 213,7 tys. Aktywa trwałe netto stanowiły 17,55 % funduszy własnych (bilansowych). Wartości niematerialne i prawne wyniosły 76,6 tys. zł.

Na dzień 31.12.2021 r. Bank posiadał aktywa do zbycia o wartości 4 064,2 tys. zł.

W celu zachowania norm płynności Bank wolne środki pieniężne inwestował w lokaty międzybankowe w Banku Zrzeszającym, głównie z terminem zapadalności do 1 m-ca, jak również w inne instrumenty finansowe na rynku pieniężnym i kapitałowym.

Zdywersyfikowany portfel inwestycji finansowych na koniec ubiegłego roku według wartości bilansowej wynosił 421 863,0 tys. zł i stanowił 39,22 % aktywów netto.

Szczegółowe dane dotyczące udziału poszczególnych inwestycji pieniężnych w aktywach netto Banku obrazuje **Tabela nr 4.**

Tabela 4. Udział inwestycji finansowych w aktywach netto Banku

	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa wg. stanu na dzień 31.12.2021 r. (tys. zł)	Struktura aktywów netto w %
1	Lokaty w Banku Zrzeszającym	55 041,9	5,13
2	Obligacje skarbu państwa	58 734,8	5,47
	Obligacje BGK	7 993,9	0,74
3	Obligacje podmiotów finansowych w tym:	12 104,0	1,13
	-Banku BPS S.A.	10 591,9	0,99
	- IT Card S.A.	1 512,1	0,14
4	Bony pieniężne NBP	245 250,0	22,95
5	Obligacje JST	31 918,9	2,97
6	Jednostki uczestnictwa SGB Bankowy	9 819,5	0,92
	R A Z E M	421 863,0	39,22

Przychody z inwestycji finansowych stanowiły 17,38% wyniku z działalności bankowej.

Realizację zadań oraz wykonanie planu ekonomiczno – finansowego w 2021 r. determinowały czynniki zewnętrzne takie jak:

1. zwiększenie dochodów odsetkowych w związku z decyzjami RPP o podwyżkach oprocentowania po okresie rekordowo niskich stóp procentowych,
2. wzrost stopy bezrobocia,
3. wzrost inflacji,
4. wzrost depozytów klientów i spadek kredytów w związku z wypłatą środków z Polskiego Funduszu Rozwoju,
5. zauważalne pogorszenie kondycji finansowej większości branż,
6. niepewność rynku spowodowana pandemią i zmianami wynikającymi z wprowadzenia Polskiego Ładu oraz spodziewanymi podwyżkami cen energii,
7. konkurencja ze strony banków spółdzielczych i komercyjnych,

oraz czynniki wewnętrzne:

1. dostosowywane się do warunków obsługi klienta w okresie pandemii,
2. wykryte fraudy pracownicze i konieczność utworzenia rezerw na ich pokrycie oraz dążenie Banku do jak najpełniejszego pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami
3. rotacja pracowników i wzrost oczekiwań odnośnie wynagrodzeń.

Bank Spółdzielczy w Płońsku wypracował zysk brutto w wysokości 8 791,6 tys. zł co daje realizację założeń w 129,29%. Na skutek wzrostu depozytów i kredytów odnotowano wzrost sumy bilansowej o 8,45%. Niżej niż zakładano ukształtował się poziom obligacji kredytowego (realizacja planu 96,39%), dynamika wzrostu wynosząca 4,23% jest na poziomie zadawalającym. Wskaźnik jakości portfela kredytowego na 31.12.2021 r. wynosił 11,95% i był niższy niż rok wcześniej, po przyłączeniu BS Załuski o 15,4%.

Wskaźniki efektywności działania ukształtowały się następująco: suma bilansowa na jednego efektywnie zatrudnionego wyniosła 7 949 tys. zł, wskaźnik ROA netto – 0,60% oraz ROE netto – 9,19%. Wskaźnik kosztów C/I wynosił 61,80%. Bezpieczny poziom wykazywały fundusze własne, które pomimo wypłat udziałów oraz wzrostu korekt pomniejszających ich poziom (wzrost inwestycji w podmiotach finansowych za sprawą nabycia akcji IT Card oraz konieczność pomniejszania o kwotę niedoboru pokrycia z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych), według CRR/CRD IV wyniosły 82 618,0 tys. zł. Fundusze własne na dzień 31.12.2021 r. zapewniły wskaźniki adekwatności kapitałowej na dobrym poziomie tj.: współczynnik kapitału podstawowego TIER I wynosił 13,27%, oraz łączny współczynnik kapitałowy – 16,52%.

II. UWARUNKOWANIA OGÓLNE PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI

Rok 2021 był bardzo trudny dla całej gospodarki światowej z uwagi na utrzymującą się pandemię. Sytuacja związana z szerzeniem się zakażeń, wprowadzanymi ograniczeniami była zmienna i nieprzewidywalna. Stymulantem było wysokie tempo wzrostu gospodarczego, niski poziom stóp procentowych, tempo wzrostu dochodów ludności oraz wysokość marż odsetkowych. Według danych GUS, Produkt Krajowy Brutto wzrósł w 2021r. o 5,7%, wobec 2,5% spadku w 2020r. Największą zmianą w strukturze dynamiki PKB, a jednocześnie czynnikiem, który był odpowiedzialny za powrót na ścieżkę wzrostu w 2021r. była poprawa popytu krajowego o 10,7 p.p. (w tym konsumpcji o 5,1 pp. oraz inwestycji o 2,9 pp.).

Poprawie koniunktury towarzyszył silny wzrost wskaźnika inflacji, który w grudniu 2021 r. osiągnął 8,6% r/r, tj. najwyższy poziom od 2000 r. Szybkie tempo wzrostu inflacji odzwierciedlało nie tylko poprawę koniunktury w kraju, lecz także było konsekwencją wzrostu cen surowców energetycznych na rynkach światowych. Średni wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2021 r. był wyższy niż w latach ubiegłych. Czynnikiem wpływającym na podwyższenie dynamiki cen konsumpcyjnych był m.in. wyraźny wzrost cen paliw (o 22,1% w ujęciu rocznym), podczas gdy w 2020 r. w tej kategorii odnotowano spadek cen (o 10,4 %). W porównaniu z 2020r. przyspieszyła także dynamika cen nośników energii (o 2,2 pp.)

Kształtowanie się inflacji na najwyższym poziomie od ponad dwudziestu lat skłoniło władze monetarne w Polsce do rozpoczęcia w październiku 2021r. cyklu podwyżek stóp NBP, w wyniku którego główna stopa procentowa osiągnęła na koniec roku 1,75 %, wobec 0,10 % na koniec 2020 r.

Odbudowie koniunktury gospodarczej w Polsce towarzyszyła poprawa sytuacji na rynku pracy. Zarówno stopa bezrobocia, jak i liczba zarejestrowanych bezrobotnych od czerwca kształtowały się na niższym poziomie niż w analogicznych miesiącach 2020 r. Obniżeniu bezrobocia w minionym roku sprzyjała poprawa dynamiki zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (wzrost o 0,5 % średniorocznie w 2021 r, wobec spadku o 1,2 % w 2020 r.) Wzrost wynagrodzeń w ujęciu nominalnym wzrósł do 8,6 % średniorocznie, wobec 4,8 % w 2020 r., zaś po uwzględnieniu wskaźnika inflacji, realny wzrost wynagrodzeń wyniósł 3,5 % r.r. i był wyższy niż w 2020 r. o 2,1 p.p.

Sytuacja poszczególnych sektorów gospodarki była niejednorodna, co wynikało z różnego stopnia ograniczania działalności. Najbardziej dotknięte kryzysem były nadal usługi, natomiast koniunktura w sferze produkcji materialnej, zwłaszcza w przemyśle, była relatywnie dobra. Sytuacja sektora finansów publicznych była wciąż skomplikowana ze względu na spadek dochodów oraz konieczność zwiększenia wydatków związanych z pandemią COVID-19, co prowadziło do wzrostu długu publicznego. Pełna ocena stanu sektora finansów publicznych jest trudna ze względu na stosowanie niestandardowych sposobów finansowania bezzwrotnych wydatków przez instytucje państwowe Bank Gospodarstwa Krajowego i Polski Fundusz Rozwoju, które nie są częścią składową sektora finansów publicznych. Utrudnia to uzyskanie informacji o rzeczywistej wielkości deficytu budżetowego i długu publicznego, a także rzeczywistych wydatków na finansowanie kosztów działań antykryzysowych. Wzrost długu publicznego stwarzał korzystne warunki działania sektora bankowego, gdyż umożliwiał lokowanie środków banków w bezpieczne papiery wartościowe. Jednocześnie należy zaznaczyć, że nadmierne angażowanie się banków w zakup rządowych obligacji, zwłaszcza o stałym oprocentowaniu zrodziło niebezpieczeństwo strat w wyniku podwyższania stóp procentowych przez bank centralny.

Polski sektor bankowy w okresie pandemii COVID -19 wykazał się dobrą odpornością na szoki zewnętrzne i przygotował się na nowe wyzwania, z których kluczowa będzie inflacja. Dzięki wprowadzonym zmianom w modelu funkcjonowania banków w otoczeniu niskich stóp procentowych - głównie przez ograniczenie wewnętrznych kosztów finansowania i podniesienie przychodów z prowizji, które rekompensowały utracone przychody odsetkowe, instytucje te zachowały stabilność i możliwość zapewnienia finansowania różnym działom gospodarki.

Na koniec 2021 roku działalność prowadziło 30 banków komercyjnych, 511 banków spółdzielczych oraz 37 oddziałów instytucji kredytowych. Biorąc pod uwagę aktywa, banki komercyjne stanowiły 89,7 % rynku, zaś sektor bankowości spółdzielczej 7,2 %. Ponad 46,2 % udziału w aktywach stanowiły banki z kapitałem Skarbu Państwa. Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2021r. utrzymywała się tendencja spadkowa w zakresie liczby osób zatrudnionych w sektorze bankowym, jak i liczbie placówek bankowych. W grudniu 2021 r. w bankach zatrudnionych było 143 tys. pracowników, czyli o 6 tys. osób mniej niż na koniec 2020 roku.

Wyniki sektora w dużym zakresie były powiązane z koniunkturą gospodarczą i funkcjonowaniem w okresie częściowego zamknięcia gospodarki, jak również zmianami w zakresie polityki monetarnej.

Głównym źródłem zysku dla banków była redukcja kosztów, wzrost przychodów z opłat i prowizji oraz niewielki wzrost przychodów odsetkowych.

Wynik finansowy netto sektora bankowego (banki komercyjne, oddziały instytucji kredytowych oraz banki spółdzielcze) wyniósł 8,8 mld zł wobec minus 322 mln zł przed rokiem. Negatywny wpływ na wynik sektora miał głównie wzrost kosztów działania (o 757 mln zł r/r) oraz pogorszenie wyniku z tytułu odsetek (o 548 mln zł r/r), które jednak zostało zrekompensowane m.in. przez poprawę wyniku z tytułu rezerw i utraty wartości (o 5,5 mld zł) oraz poprawę wyniku z tytułu prowizji (o 2,3 mld zł).

Wynik finansowy netto banków spółdzielczych zwiększył się w stosunku do grudnia 2020 r. o 256 mln zł (do 729 mln zł), m.in. poprzez poprawę wyniku z tytułu rezerw i utraty wartości (o 150 mln zł r/r), spadek kosztów działania (o 82 mln zł) oraz wzrost wyniku z tytułu prowizji (o 95 mln zł r/r).

Według danych KNF na koniec grudnia 2021 r. 25 banków (9 komercyjnych i 16 spółdzielczych) wykazało łączną stratę w wysokości 4 mld zł. Banki te miały ok. 16 % udział w aktywach sektora bankowego.

Wskaźnik ROE w 2021 zwiększył swoją wartość o 4,43 p.p. w okresie rocznym, osiągając w grudniu poziom 4,34%, zaś ROA wzrósł w porównaniu do poprzedniego roku o 0,37 p.p. do poziomu 0,36 %.

Na koniec 2021 r. tempo wzrostu wolumenu depozytów (podmioty niefinansowe i budżetowe) w sektorze bankowym było niższe w porównaniu do odnotowanego przed rokiem (11,2 % r/r, wobec 14,8 % r/r w grudniu 2020 r.). W sektorze komercyjnym odnotowano pogorszenie rocznej dynamiki wolumenu depozytów o 3,3 pp., tj. do 11,3 %, zaś w sektorze spółdzielczym tempo wzrostu spowolniło o 0,6 pp. (do 11,4 % r/r); Roczny przyrost depozytów w sektorze bankowym (o 173,86 mld zł) był konsekwencją poprawy wolumenu depozytów od sektora niefinansowego (o 114,72 mld zł) oraz od sektora budżetowego (o 59,15 mld zł).

Na koniec 2021 r. sektor spółdzielczy w porównaniu z sektorem komercyjnym charakteryzował się wyższym udziałem depozytów od jednostek samorządu terytorialnego w depozytach ogółem (16,0 % wobec 9,9 % w sektorze komercyjnym).

Wolumen kredytów (podmioty niefinansowe i budżetowe) w sektorze bankowym według stanu na koniec grudnia 2021 r. wyniósł 1,29 bln zł (tj. więcej o 4,5 % r/r), co oznacza przyspieszenie rocznego tempa wzrostu w porównaniu ze stanem na koniec 2020 r. (o 3,5 pp.)

W sektorze spółdzielczym należności od jednostek samorządu terytorialnego wzrosły o 0,9 % r/r, tj. o 106 mln zł, wobec spadku o 0,2 % r/r (125 mln zł) w sektorze komercyjnym. Wyraźny wzrost należności odnotowano w segmencie kredytów mieszkaniowych gospodarstw domowych i przedsiębiorstw (o 17,9 % r/r w bankach spółdzielczych, wobec 6,5 % w bankach komercyjnych).

Jakość należności banków spółdzielczych od podmiotów niefinansowych i budżetowych (należności ze stwierdzoną utratą wartości do należności ogółem) wyniosła na koniec 2021 r. 7,10 % (wobec 5,35 % w sektorze komercyjnym). Słabsza jakość jest konsekwencją przede wszystkim wyraźnie wyższego odsetka kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w segmencie kredytów dla MŚP (17,72 % wobec 10,28 % w sektorze komercyjnym), przy czym w bankach spółdzielczych kredyty dla MŚP stanowią 98,4 % portfela kredytów dla przedsiębiorstw wobec 48,0 % w sektorze komercyjnym.

Największymi stymulantami rozwoju bankowości w 2021r. było wysokie tempo wzrostu gospodarczego, niski poziom stóp procentowych, tempo wzrostu dochodów ludności oraz wysokość marż odsetkowych. Podjęte w IV kwartale 2021r. decyzje o podwyższaniu stóp procentowych były niewystarczające dla zablokowania wzrostu cen i znacznego wzrostu inflacji. Skala podwyżek stóp procentowych powinna być znacznie wyższa. Czynniki, które najgorzej przysłużyły się kondycji banków była pandemia koronawirusa, wzrost presji płacowej pracowników, problem kredytów walutowych i obciążenia podatkowe sektora bankowego.

Na dobrym poziomie znajdowały się wskaźniki adekwatności kapitałowej. Łączny współczynnik kapitałowy w sektorze bankowym wyniósł na koniec 2021 r. 19,22 % co oznacza, iż w stosunku do stanu na koniec 2020 r. zmniejszył się o 1,45 pp., zaś współczynnik kapitału Tier I wyniósł w tym samym okresie 17,25 % (o 1,22 pp. niżej niż na koniec 2020 r.). W relacji do końca 2020 r. fundusze własne zmniejszyły się o 5,7 % podczas gdy kwota aktywów ważonych ryzykiem zwiększyła się w tym okresie o 1,4 %, zaś kapitał podstawowy Tier I zmniejszył się o 5,3 % r/r.

III. CHARAKTERYSTYKA PODSTAWOWYCH OBSZARÓW DZIAŁALNOŚCI BANKU

W omawianym okresie Bank realizował zadania nakreślone w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Płońsku na lata 2020 – 2022”.

Głównym celem strategicznym Banku Spółdzielczego w Płońsku, w latach 2020 – 2022 jest zwiększenie skali i efektywności działania poprzez wzmocnienie pozycji i atrakcyjności rynkowej Banku.

Powyższy główny cel strategiczny przekłada się na funkcjonalne cele strategiczne Banku, które uporządkowane zostały w układzie **trzech strategii kierunkowych**:

- Banku **Bezpiecznego**,
- Banku **Solidnego**,
- Banku **Przyjaznego**,

Cel strategiczny	Strategia kierunkowa	Perspektywa	Cele Szczegółowe
ZWIĘKSZENIE SKALI I EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA	Bank Bezpieczny	KLIENTA	Modernizacja zasobów informatycznych w celu świadczenia nowoczesnych usług bankowych, dedykowanych zapewnieniu cyberbezpieczeństwa minimalizacji strat operacyjnych oraz ryzyka utraty reputacji.
		BANKU	Automatyzacja procesów obsługi klienta i back office, doskonalenie metod zarządzania Bankiem i ryzykiem w celu minimalizacji ryzyka oraz optymalizacji kosztów działania w tym IT jak również wzrost efektywności działania.
	Bank Solidny	KLIENTA	Wzrost aktywności handlowej oraz zwiększenie nasycenia produktami u dotychczasowych klientów.
		BANKU	Zapewnienie zasobów kapitałowych do dalszego rozwoju oraz poprawa jakości aktywów.
	Bank Przyjazny	KLIENTA	Stałe usprawnianie narzędzi i metod komunikacji z Klientami, Udziałowcami i Interesariuszami Banku.
		BANKU	Stałe usprawnianie procesów zarządczych z wykorzystaniem nowych technologii.
WZMOCNIENIE POZYCJI I ATRAKCYJNOŚCI	Bank Bezpieczny	KLIENTA	Rozwój oferty produktów w kierunku nowych preferencji rynku (kanały elektroniczne).
		BANKU	Modernizacja zasobów informatycznych oraz oferty produktowej w celu świadczenia nowoczesnych i konkurencyjnych usług bankowych, umożliwiających zwiększenie udziału w rynku lokalnym.
	Bank	KLIENTA	Wzrost kompetencji i umiejętności, zwłaszcza handlowych, pracowników Banku

	Solidny	BANKU	Dostosowanie oferty produktów i usług do potrzeb klientów poprzez rozwój oferty produktów w kierunku nowych preferencji rynku (w tym kanały elektroniczne).
	Bank Przyjazny	KLIENTA	Promowanie wartości członkostwa oraz atrakcyjności oferty dla Klienta Banku zgodnie z misją i wizją oraz preferencjami perspektywicznych segmentów rynku.
		BANKU	Budowa wizerunku Banku jako pożądanego pracodawcy, zaufanego partnera biznesowego i dobrze zarządzanego podmiotu rynku finansowego.

1.Działalność depozytowa

W analizowanym okresie depozyty zgromadzone w Banku wynosiły 969 948 tys. zł (wartość nominalna bez odsetek). W odniesieniu do stanu z końca poprzedniego roku (31.12.2020 r.) nastąpił ich wzrost o 77 449 tys. zł, tj. o 8,7 %.

Mając dobrą pozycję płynnościową Bank realizował politykę stabilizacji oprocentowania depozytów. Bank nie prowadził specjalnych akcji pozyskiwania depozytów.

Strukturę depozytów wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 5**.

Tabela 5. Struktura depozytów wg podmiotów.

Depozyty	31.12.2020 r.		31.12.2021 r.		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	2021/2020
	(w tys. zł)		(w tys. zł)		
Przedsiębiorców	281 372	31%	288 089	30 %	102 %
Rolników	108 771	12%	115 412	12 %	106 %
Osób prywatnych	391 848	44%	394 658	41 %	101 %
Jednostki samorządowe	98 623	11%	159 803	16 %	162 %
Pozostałych podmiotów	11 878	1%	11 986	1 %	101 %
DEPOZyty OGÓŁEM	892 499	100%	969 948	100%	109 %
Bieżące	636 461	71%	752 246	78 %	118 %
Terminowe	256 039	29%	217 702	22 %	85 %

Struktura podmiotowa depozytów wskazuje na dywersyfikację źródeł ich pochodzenia. Stan środków zdeponowanych na rachunkach osób prywatnych w analizowanym okresie wynosił 394 658 tys. zł, co stanowiło 41% depozytów ogółem. Kolejnym znaczącym źródłem depozytów były rachunki przedsiębiorców, na których zaewidencjonowano 288 089 tys. zł. Ich udział w strukturze depozytów wyniósł 30 %. Środki na rachunkach rolniczych wynosiły 115 412 tys. zł i stanowiły 12 % ogółu depozytów. Środki budżetów wyniosły 159 803 tys. zł, co stanowiło 16 % portfela depozytów. Stan depozytów pozostałych podmiotów zamknął się kwotą 11 986 tys. zł, co stanowiło jedynie 1 % ogółu depozytów.

Na koniec omawianego okresu na rachunkach bieżących zgromadzono środki w wysokości 752 246 tys. zł (78% depozytów ogółem), zaś na rachunkach terminowych 217 702 tys. zł (22% depozytów ogółem).

W 2021 r. Bank prowadził 16 132 sztuk rachunków bieżących klientów. W poszczególnych segmentach klientów poziom rachunków był stabilny. W porównaniu z 2020 r. nastąpił 11% wzrost liczby rachunków bieżących. Najwyższy wzrost odnotowano wśród rachunków dla samorządów, zaś spadek wśród rachunków samorządu.

Strukturę rachunków bieżących wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 6**

Tabela 6. Rachunki bieżące wg podmiotów w Banku Spółdzielczym w Płońsku

- Zestawienie nie zawiera otwartych rachunków VAT.

Lp.	Rachunki bieżące	31.12.2020 r.		31.12.2021 r.		Dynamika 2021/2020
		Ilość (szt.)	Struktura	Ilość (szt.)	Struktura	
1	Przedsiębiorców	1 368	9,4%	1 276	7,9%	93,3%
2	Rolników	2 427	16,7%	2 464	15,3%	102%
3	Osób prywatnych	10 078	69,3%	11 191	69,4%	111%
4	Samorządów	317	2,2%	889	5,5%	280%
5	Pozostałych podmiotów niefinansowych	347	2,4%	311	1,9%	90%
RAZEM		14 537	100%	16 131	100%	111%

Wskaźnik pokrycia akcji kredytowej środkami depozytowymi na koniec grudnia 2021 r. osiągnął poziom 186%.

2. Działalność kredytowa

Portfel kredytowy na dzień 31.12.2021 r. wynosił 521 180 tys. zł (wartość nominalna) i w stosunku do końca roku 2020 (31.12.2020 r.) wzrósł o 21,1 tys. zł, czyli o 4 %. Portfel kredytów udzielonych uległ zwiększeniu w przypadku osób prywatnych o 13,3 mln zł, przedsiębiorców o 23,5 mln zł. Spadek odnotowano w kredytach udzielonych rolnikom – 14,7 mln zł, jednostkom samorządowym o 0,9 mln zł oraz pozostałym podmiotom 19 tys. zł.

Niższy niż w roku poprzednim o 2 p.p. był wskaźnik kredytów do depozytów, który na koniec 2021 r. wynosił 54,0 %. W strukturze kredytów należności przedsiębiorców stanowią 54,0 %, rolników 19,0 %, osób prywatnych 19,0 % oraz samorządów 8,0 %.

Strukturę portfela kredytowego wg podmiotów prezentuje **Tabela nr 7**.

Tabela 7. Struktura portfela kredytowego brutto wg podmiotów

Kredyty	31.12.2020 r.		31.12.2021 r.		Dynamika 31.12.2021/31.12.2020
	Wartość (tys. zł)	Struktura	Wartość (tys. zł)	Struktura	
Przedsiębiorców	257 028	52%	280 482	54%	109%

Rolników	115 684	23%	101 027	19%	87%
Osób prywatnych	86 749	17%	100 007	19%	115%
Samorządów	40 534	8%	39 596	8%	98%
Pozostałe jednostki niefinansowe	87	0%	68	0%	78%
RAZEM	500 082	100%	521 180	100%	104%

Kredyty na działalność gospodarczą i rolniczą podlegały monitoringowi sytuacji ekonomiczno - finansowej kredytobiorców. W przypadku kredytów zabezpieczonych hipotecznie przeglądowi podlegały zabezpieczenia kredytów, w tym wyceny nieruchomości i aktualność polis ubezpieczeniowych.

Strukturę prowadzonych rachunków kredytowych przedstawia **Tabela nr 8.**

Tabela 8. Struktura podmiotowa prowadzonych rachunków kredytowych

l.p.	Rachunki kredytowe	31.12.2020 r.		31.12.2021 r.		Dynamika 2021/2020	
		Ilość umów	Zadłużenie-nominał (w tys. zł)	Ilość umów	Zadłużenie-nominał (w tys. zł)	Ilość Umów	Zadłużenie-nominał (w tys. zł)
1.	Przedsiębiorcy indywidualni	249	88 731	242	110 999	97%	125%
2.	Przedsiębiorstwa, spółdzielnie i spółki	182	168 298	172	169 483	95%	101%
3.	Rolnicy	1237	115 683	1016	101 027	82%	87%
4.	Osoby prywatne	1583	86 749	1427	100 007	90%	115%
5.	Inst. rządowe i Samorządowe	20	40 534	20	39 596	100%	98%
6.	Inne podmioty	2	87	2	68	100%	78%
	RAZEM	3273	500 082	2879	521 180	88%	104%

3. Pozostała działalność

Ważnym obszarem w Banku jest działalność rozliczeniowa oraz obsługa gotówkowa klientów. Działalność rozliczeniowa realizowana jest w znacznej części za pośrednictwem bankowości elektronicznej. Od 2016 roku w systemie bankowości elektronicznej istnieje możliwość wysyłania przelewów walutowych w EUR i USD. W 2019 r. Bank wprowadził elektroniczną platformę wymiany walut Multidealing, gdzie klienci za pośrednictwem bankowości internetowej samodzielnie mogą dokonywać wymiany walut.

IV. SYTUACJA FINANSOWA BANKU I WYKONANIE WYNIKU FINANSOWEGO

1. Bilans

Wynik finansowy brutto za 2021 r. ukształtował się na poziomie 8 791,6 tys. zł i był wyższy niż rok wcześniej o 3 301,5 tys. zł. przy jednoczesnym wykonaniu założeń planu ekonomiczno-finansowego na poziomie 129,29%. Wzrost sumy bilansowej na dzień 31.12.2021 r. do poziomu 1 073 066,2 tys. zł. spowodowany był przyłączeniem z dniem 01.01.2020 r. Banku Spółdzielczego w Załuskach oraz wzrostem stanu depozytów i kredytów w stosunku do roku ubiegłego.

W strukturze aktywów Banku tradycyjnie dominowały należności od sektora niefinansowego, które na koniec 2021 r. ukształtowały się na poziomie 444 950,3 tys. zł. Należności od sektora finansowego wynosiły 177 837,8 tys. zł. Odnotowano również dość wysoki poziom należności od sektora budżetowego, który na koniec roku 2021 osiągnął wielkość 39 615,9 tys. zł. Wartość dłużnych papierów wartościowych na 31.12.2021 r. wyniosła 357 001,6 tys. zł.

Aktywa dochodowe w strukturze aktywów netto stanowiły **95,92%**.

W 2021 r. nastąpił wzrost zobowiązań wobec Klientów sektora niefinansowego do poziomu 812 692,8 tys. zł. oraz wobec sektora budżetowego do kwoty 159 810,3 tys. zł. Zobowiązania te łącznie wynosiły 972 503,2 tys. zł, stanowiąc 90,63 % wszystkich pasywów. W 2021 r. stosunkowo niewielką kwotę stanowiły zobowiązania wobec sektora finansowego (37,8 tys. zł.)

Fundusze własne brutto na koniec 2021 r. wynosiły 86 671,8 tys. zł i stanowiły 8,08 % pasywów.

2. Rachunek zysków i strat

Mimo utrzymywania się kolejny rok niskiego poziomu stóp procentowych, wzrost obliża kredytowego oraz inwestycje pieniężne w instrumenty rynku finansowego pozwoliły wygenerować w 2021 r. wynik z tytułu odsetek na poziomie 23 810,2 tys. zł., natomiast wynik z prowizji wyniósł 5 856,9 tys. zł. Na dzień 31.12.2021r. koszty działania Banku wynosiły 17 095,1 tys. zł. Koszty wynagrodzeń wraz z narzutami wynosiły 11 864,7 tys. zł, natomiast pozostałe koszty rzeczowe, opłaty i podatki absorbowały wynik z działalności bankowej w 16,19%. Koszty amortyzacji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wyniosły 857,6 tys. zł. Wynik z aktualizacji rezerw celowych i odpisów za 2021 r. wyniósł 2 384,3 tys. zł.

Powyższe czynniki ukształtowały przychody ogółem w wysokości 51 379,1 tys. zł, koszty ogółem w wysokości 42 587,5 tys. zł. Tym samym Bank osiągnął zysk brutto w kwocie 8 791,6 tys. zł, co po odliczeniu bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych i podatku odroczonego dało zysk netto w wysokości 6 035,0 tys. zł.

Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat przedstawia **Tabela nr 10.**

Tabela 10. Wykonanie wybranych pozycji z rachunków zysku i strat

Lp.	Tytuł	31.12.2021 r. (w tys. zł)
1	Przychody z tytułu odsetek	24 573,9
2	Koszty odsetek	763,7
3	Wynik z tytułu odsetek	23 810,2
4	Wynik z tytułu prowizji	5 856,9

5	Wynik operacji finansowych	2 435,2
6	Wynik z pozycji wymiany	197,1
7	Wynik na działalności bankowej	32 299,3
8	Pozostałe przychody operacyjne	1 610,0
9	Pozostałe koszty operacyjne	4 780,6
10	Koszty działania banku + amortyzacja	17 952,7
11	Różnica wartości rezerw i aktualizacji	2 384,3
12	Wynik z działalności operacyjnej	8 791,6
13	Zysk (strata) brutto	8 791,6
14	Podatek dochodowy	2 756,6
15	Zysk (strata) netto	6 035

Proponowany podział nadwyżki bilansowej za 2021 r. przedstawia **Tabela 11**.

Tabela 11. Proponowany przez Zarząd podział nadwyżki bilansowej

Lp.	Tytuł	(w zł)
1	Zysk brutto	8 791 623,78
2	Podatek dochodowy	2 756 623,00
3	Zysk netto do podziału z tego:	6 035 000,78
A	Odpis na fundusz zasobowy (90,73 % zysku netto)	5 475 583,78
B	Dywidenda w postaci oprocentowania udziałów 3,00 %	51 417,00
C	Odpis na fundusz ogólnego ryzyka	508 000,00

V. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA BANKU

W 2021 r. Bank poniósł nakłady inwestycyjne w łącznej kwocie 498,8 tys. zł. Na prace remontowo-modernizacyjne wydatkowano 140,7 tys. zł., które przeznaczono na malowanie pomieszczeń II O/Płońsk, Oddziału Ciechanów, Baboszewo, Sochocin, pomieszczeń w budynku w Kroczewie oraz prace remontowo-modernizacyjne mające na celu przystosowanie części siedziby Oddziału w Załuskach pod wynajem. Na modernizację systemu alarmowego w Oddziale w Sochocinie wydatkowano 12,4 tys. zł. Na wyposażenie placówek wydatkowano 45,7 tys. zł. (klimatyzatory w O/Sochocin, niezbędne meble, ścianka wystawowa i stolik prezentacyjny, szafa metalowa, meble tarasowe, ekspres do kawy). Największą pozycją wydatków inwestycyjnych stanowiły wydatki na bezpieczeństwo informatyczne (220,0 tys. zł.), które poniesiono w związku z zakupem Licencji Agent Flex oraz subskrypcji 160 licencji na usługę Microsoft 365 Business Premium – Pakiet biurowy. Ponadto dokonano zakupu i wymiany baterii w UPS-ach w Oddziale Ciechanów, Baboszewo, Załuski i w siedzibie w Płońsku oraz wymieniono płytę elektroniczną do UPS-a w serwerowni – łączny koszt 38,4 tys. zł. Poza planem dokonano zakupu działki w Sochocinie pod budowę nowej siedziby Oddziału. Wartość zakupionego gruntu wyniosła 80 tys. zł.

Główne pozycje wydatków inwestycyjnych w 2021 roku prezentuje **Tabela nr 12**.

Tabela 12. Wydatki inwestycyjne zwiększające wartość majątku trwałego

	Rodzaj wydatku	Wartość (w tys. zł)
1	Nabycie gruntów	80,00
2	Remonty i modernizacje	140,7
3	Samochody	0,00
4	Bankomaty, wpłatomaty	0,00
5	nakłady na wyposażenie placówek w meble i urządzenia	45,7
6	System antywłamaniowy	12,4
7	Bezpieczeństwo informatyczne (zakup i naprawy sprzętu komputerowego , nabycie oprogramowania i licencji, modernizacja sieci)	220,0
	RAZEM	498,8

VI. WSKAŹNIKI FINANSOWE CHARAKTERYZUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Analiza wielkości i wskaźników charakteryzujących działalność Banku w omawianym okresie wskazuje na umiarkowane tempo rozwoju, co jest zgodne z podstawowym założeniem Strategii przyjętej na lata 2020-2022. Wypracowany zysk brutto jest wyższy niż przed rokiem (kiedy był obciążony stratą BS Załuski, pokrytą funduszem zasobowym) i jest konsekwencją prowadzonej przez Bank polityki w obszarze tworzenia rezerw celowych i odpisów na należności z utratą wartości. Ich poziom wynosił 33,3 mln. zł., z czego obciążenie kosztów 2021 roku wyniosło 18,3 mln. zł. Stopień wyrezerwowania nieregularnych ekspozycji kredytowych wyniósł 59,22%, dzięki czemu Bank spełnia wymogi SSOZ Banku BPS. Założenia wzrostu obrotów sumy bilansowej zrealizowano w 110,97%, założenia wzrostu depozytów zrealizowano w 112,22%, kredytów - realizacja 96,39%. Niższy, niż rok wcześniej o 15,40% był wskaźnik jakości portfela kredytowego, który przed przyłączeniem BS Załuski - na 31.12.2019 r. wynosił, 5,58%, natomiast na 31.12.2021r. wynosił 14,13%. Nieco powyżej przewidywań ukształtował się wskaźnik ROA netto - 0,60% oraz wskaźnik ROE netto – 9,19%. Korzystniej, niż w roku ubiegłym, dla Banku ukształtował się wskaźnik kosztów C/I, który wynosił 61,80%, co stanowiło 78,16% założeń. Wskutek podjęcia przez Bank działań prewencyjnych w postaci emisji obligacji i zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej w SSOZ BPS SA fundusze własne zachowały bezpieczny poziom i wyniosły 82,6 mln zł, zapewniając na koniec 2021 r. wskaźniki adekwatności kapitałowej w wysokości: współczynnik kapitału podstawowego TIER I – 13,27%. i łączny współczynnik kapitałowy – 16,52%. Bank w 2021 r. w znacznym stopniu zrealizował główne cele biznesowe, założone w Planie ekonomiczno - finansowym.

Poziom wskaźników finansowych prezentuje **Tabela nr 13.**

Tabela 13. Wskaźniki finansowe Banku

	31.12.2020 r.	31.12.2021r.
ROE netto ¹	4,81%	9,19%
ROA netto	0,34%	0,60%
Marża odsetkowa³	2,63%	2,48%
Koszty/Przychody ⁴	62,04%	57,79%
Kredyty/Depozyty ⁵	56,20%	54,18%
Kredyty/Razem źródła finansowania ⁶	55,03%	53,14%

¹ Relacja zysku netto do średniego kapitału podstawowego.

² Relacja zysku netto do średnich aktywów.

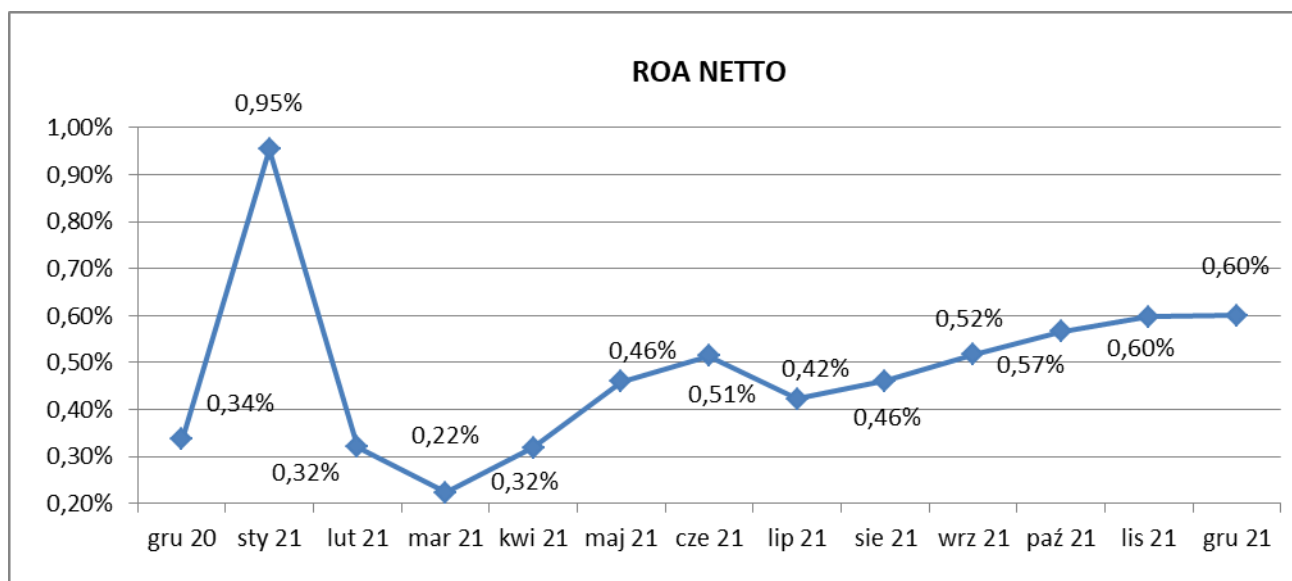
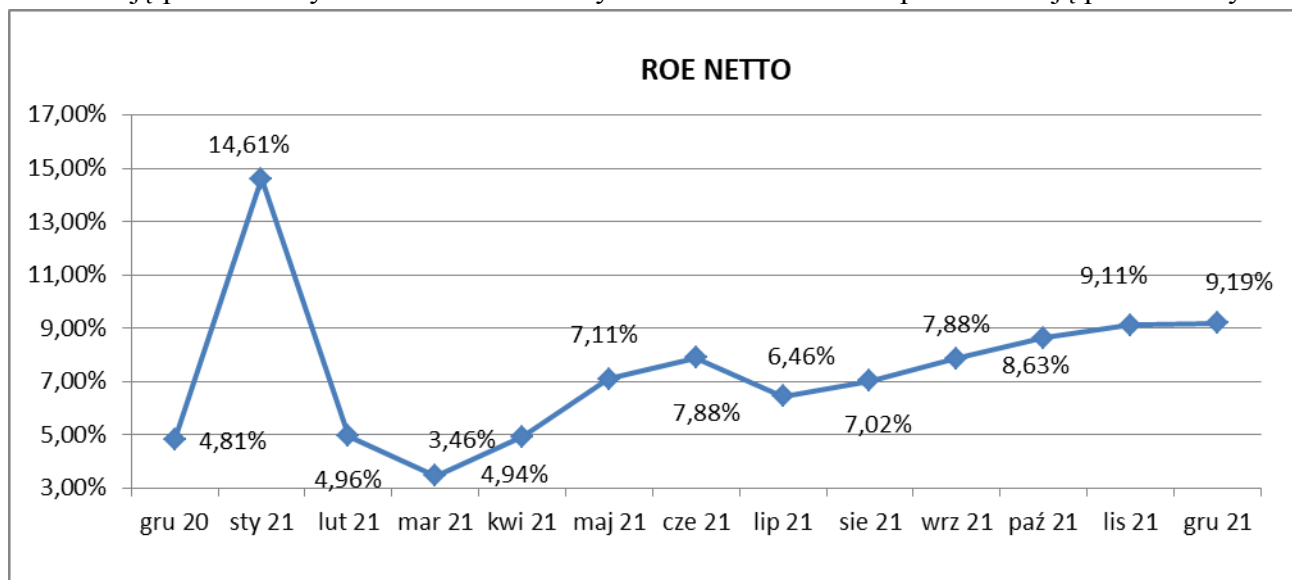
³ Relacja wyniku z odsetek do średnich aktywów.

⁴ Relacja sumy kosztów działania i amortyzacji do sumy wyniku z działalności bankowej oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

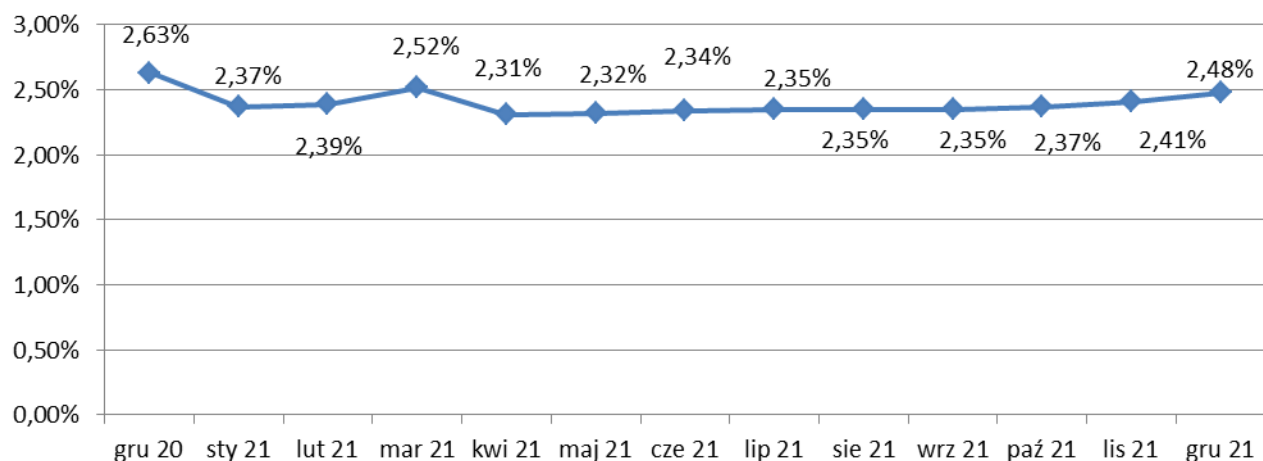
⁵ Relacja kredytów i pożyczek udzielonych klientom (brutto) do depozytów klientów, stan na koniec okresu.

⁶ Relacja kredytów i pożyczek brutto udzielonych klientom do sumy zobowiązań wobec klientów, wyemitowanych obligacji oraz otrzymanych kredytów od innych banków.

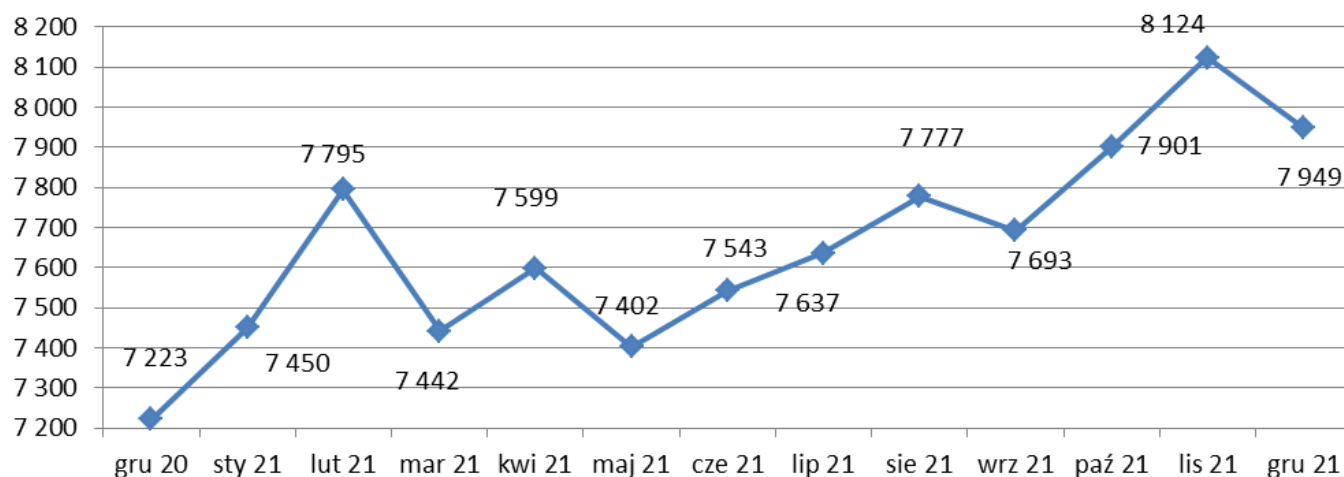
Prezentację podstawowych wskaźników efektywności od XII 2021 r. przedstawiają poniższe wykresy.

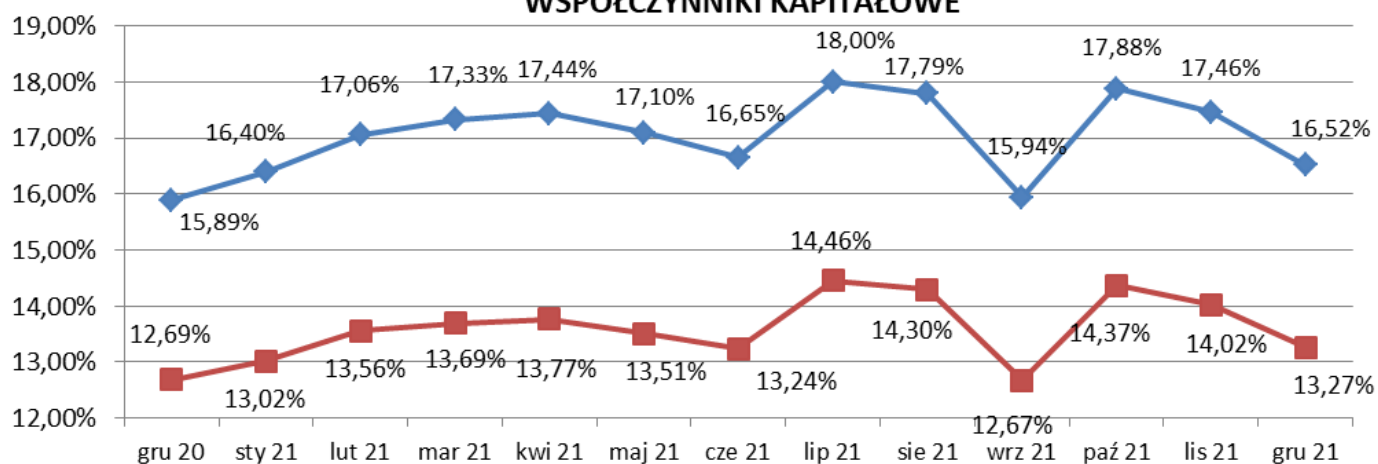
MARŻA ODSETKOWA`

SUMA BILANSOWA NA ZATRUDNIONEGO

WSPÓŁCZYNNIKI KAPITAŁOWE

F. Ryzyko kapitałowe

Celem strategicznym w zakresie ryzyka kapitałowego było zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności. Bank realizował powyższe poprzez optymalizację wyniku finansowego oraz przeznaczanie go na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Fundusze własne na 31.12.2021 r. wynosiły 82 618 tys. zł. W strukturze funduszy dominowały fundusze podstawowe (80,31% funduszy własnych), w tym fundusz zasobowy, który stanowił 78,5% wszystkich funduszy. Na koniec omawianego okresu nastąpił spadek funduszu udziałowego do poziomu 1 714 tys. zł oraz funduszy uzupełniających do poziomu 19,69% ogółu funduszy.

Strukturę funduszy własnych brutto przedstawiono w **Tabeli nr 16**.

Tabela 16. Struktura funduszy własnych w bilansie Banku wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

L.p.	Struktura funduszy	31.12.2021 r.	
		Wartość (w tys. zł)	Struktura
I	Fundusze podstawowe	67 645	78,05%
1	Fundusz zasobowy	64 883	74,86%
2	Fundusz udziałowy	1 714	1,98%
3	Fundusz ogólnego ryzyka	1 048	1,21%
II	Fundusze uzupełniające w tym :	19 027	21,95%
1	fundusz z aktual. Wyceny	27	0,03%
2	fundusz z tytułu zalicz. emisji obligacji własnych	5 000	5,77%
3	fundusz z tytułu zalicz. Pożyczki podporządkowanej	14 000	16,15%
	RAZEM	86 672	100%

Poczynając od 01.01.2014 r. w zakresie rachunku funduszy własnych i adekwatności kapitałowej obowiązują przepisy Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (CRR) oraz Rozporządzenie uzupełniające nr 241/2014 z 14.01.2014 r.

Od 2019 r. - po uzyskaniu zgody KNF - Bank zalicza do funduszy Tier II wyemitowane obligacje (od 11.2019 r.) oraz pożyczkę podporządkowaną (od 12.2019 r.).

Poziom funduszy własnych wg. CRR/CRD na dzień 31.12.2021 r. przedstawiono w **Tabeli nr 17**.

Tabela nr 17. Fundusze własne wg. CRR/CRD uwzględniane do wyliczenia współczynników kapitałowych

		Stan (w tys. zł) 31.12.2021 r.	Struktura
1.	Fundusz udziałowy	1 647	1,99%
2.	Fundusz zasobowy	64 883	78,53%
3.	Fundusz ogólnego ryzyka	1 048	1,27%
4.	Korekty funduszy Tier I	-1 227	-1,49%
5.	Fundusze Tier I po korektach	66 351	80,31%
6.	Zobowiązania podporządkowane (obligacje)	5 000	6,05%
7.	Zobowiązania podporządkowane (pożyczka)	14 000	16,95%
8.	Korekty funduszy Tier II	-3 225	-3,90%
9.	Rezerwa na ryzyko ogólne	492	0,60%
10.	Fundusze Tier II po korektach	16 267	19,69%
11.	Razem fundusze własne netto	82 618	100%

Adekwatność kapitałowa Banku oceniana była w oparciu o sformalizowane procedury wewnętrzne, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Badaniu podlegały wszystkie ryzyka zidentyfikowane w Banku, w wyniku czego tworzonego wymóg kapitałowy. Dodatkowy kapitał tworzony był w większości na podstawie wyników testów warunków skrajnych.

Stres testy dla ryzyka kapitałowego obejmowały 3 warianty zmian i ich wpływu na wielkość współczynnika kapitałowego tj. obniżenie o 2% funduszy własnych, pełne wykorzystanie limitów alokacji kapitału, zakładanych w Planie ekonomiczno – finansowym oraz wzrost ekspozycji zagrożonych niewykonaniem zobowiązania o 15% wartości nominalnej kredytów plus 20% przychodów z prowizji do minimalnego wymogu na ryzyko operacyjne. Wymóg kapitałowy na ryzyka I Filara obliczany był miesięcznie, na ryzyka II Filara kwartalnie.

W 2021 r. odpowiedni poziom oraz właściwa struktura funduszy własnych w pełni zabezpieczały ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Sytuacja w obszarze adekwatności kapitałowej była stabilna. Całkowity współczynnik kapitałowy w całym okresie kształtował się na dobrym poziomie, zapewniając bezpieczeństwo środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Wymogi kapitałowe prezentuje **Tabela nr 18.**

Tabela 18. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanów na 31.12.2021r.

RYZIKO	WYMÓG KAPITAŁOWY
FILAR I	
Ryzyko Kredytowe	35 318
Ryzyko Rynkowe	-
Ryzyko Operacyjne	4 685
Ryzyko Koncentracji	-
SUMA	40 003
FILAR II	
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	4 925
Ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym	1 152

SUMA	6 077
Oszacowany wymóg kapitałowy	40 080
Łączny współczynnik kapitałowy	16,52%
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	14,34%
Współczynnik kapitału Tier I	13,27%

Łączny współczynnik kapitałowy został obliczony zgodnie z wytycznymi zawartymi w standardach CRR. Relacja całkowitego wymogu kapitałowego do funduszy własnych netto wynosiła 55,8%. Nadwyżka funduszy ponad wymagany kapitał wewnętrzny wynosząca 36,5 mln zł. pozwala na rozszerzenie działalności i umożliwia stabilny rozwój Banku.

VII. KOMUNIKACJA Z KLIENTAMI I CZŁONKAMI BANKU

Bank Spółdzielczy w Płońsku od lat buduje długofalowe relacje ze swoimi udziałowcami. Lojalność i etyka są naczelną wartością tej współpracy. Statutowo bycie udziałowcem pozwala brać udział w Zebraniach Przedstawicieli i Zebraniach Grup Członkowskich, wybierać i być wybieranym do organów Banku Spółdzielczego oraz uczestniczyć w podziale nadwyżki bilansowej w formie oprocentowania kwot wpłaconych na udziały. W tym zakresie najważniejszą wydaje się możliwość wpływania na kierunki rozwoju Banku, możliwość zgłaszania swoich propozycji, uwag. Każdy Członek Banku ma możliwość porozmawiać z Zarządem Banku o swoich problemach, czy też może zostać wybranym do Rady Nadzorczej. W tym celu wystarczy posiadać jeden udział. W przypadku banków komercyjnych takiej możliwości nie ma. Bank Spółdzielczy to bank lokalny blisko każdego Klienta. Każdą sytuację traktujemy indywidualnie i staramy się reagować możliwie najszybciej. Bycie udziałowcem w obecnych czasach nie jest może zbyt popularne, ale staramy się tę sytuację zmieniać. W miarę możliwości realizujemy cykliczne spotkania tematyczne dedykowane udziałowcom. W czasie pandemii, która właśnie mija prowadziliśmy np. bezpłatne telefoniczne porady prawne.

Rok 2020 i 2021 to były wyjątkowe lata dla naszego Banku. Po przejęciu Banku Spółdzielczego w Załuskach liczba udziałowców Banku Spółdzielczego w Płońsku wzrosła i na dzień 31.12.2021 r. wynosiła 2051 udziałowców. Zaplanowane działania i inicjatywy mające na celu wzmocnienie pozycji wizerunkowej Banku Spółdzielczego w Płońsku wśród dotychczasowych i nowych udziałowców zostały zawieszono w wyniku przedłużającej się także w roku 2021 pandemii.

Nasz kontakt z Klientami i Udziałowcami oprócz bezpośrednich wizyt w Banku (w stopniu ograniczonym z powodów sanitarno-epidemicznych) ukierunkował się na komunikację zdalną, elektroniczną. Głównym kanałem komunikacji z Klientami jest nadal nasza strona internetowa www.bsplonsk.pl. Strona Banku, która w obecnym kształcie funkcjonuje od kilku lat, to nadal nowoczesna platforma informacyjna przystosowana do obowiązujących wymogów. Narzędzie posiada panele komunikacyjne pozwalające na szybki kontakt z Bankiem. Uruchomiliśmy możliwość składania wniosków i zapytań za pośrednictwem strony. Możliwość zdalnego administrowania stroną pozwala na szybkie reagowanie na zapytania Klientów, także poza normalnymi godzinami pracy Banku. Za pośrednictwem serwisu, nasi Klienci w tym nasi Udziałowcy mogli uzyskać wszelkie informacje oraz składać np. dokumentację wymaganą do obsługi tarcz antykryzysowych.

Od czterech lat Bank Spółdzielczy w Płońsku posiada Fanpage na Facebooku. Narzędzie to pozwala na bieżąco śledzić aktywność użytkowników, idealnie sprawdza się jako szybki komunikator, pozwalając na

darmową promocję usług i produktów Banku jak i na płatną reklamę z wykorzystaniem narzędzi jakie oferuje platforma.

Od początku działania profilu zamieściliśmy ok 300 postów. Całkowita liczba polubień strony (stan na marzec 2022): wynosi ponad 830 i stale rośnie. Co ciekawe 60% naszych fanów stanowią kobiety wśród których najliczniejszą grupę stanowią panie w przedziale wiekowym 35-44. Najwięcej odbiorców naszego Fanpage pochodzi z Płońska, Ciechanowa i Mławy. Mamy także całkiem licznych fanów z Wielkiej Brytanii, Niemiec, Ukrainy i Stanów Zjednoczonych. Działania wizerunkowe przeplatają akcje reklamowe i promocyjne. Platforma idealnie sprawdza się do emisji szybkich komunikatów, informacji, które mają dotrzeć do jak największej grupy odbiorców w jak najkrótszym czasie. Możliwość dodatkowej aktywizacji komunikacji poprzez płatne rozwiązania pozwala precyzyjnie dotrzeć do stargetowanej grupy odbiorców. Ciekawe materiały, zwłaszcza filmowe docierają w ten sposób nawet do 50-60 tysięcy użytkowników Facebooka. W czasie rzeczywistym możemy śledzić reakcje odbiorców czy ich rozkład demograficzny.

Priorytetem w ostatnim czasie stało się zapewnienie profesjonalnej obsługi klientów, poprawienie efektywności działania, przyspieszenie i zautomatyzowanie procesów. W realizacji tych celów Bank potrzebował nowoczesnego, kompleksowego, otwartego, funkcjonalnego i rozwojowego systemu core'owego oraz narzędzi informatycznych. Dzięki np. platformie Asseco ABP (Advisory Banking Platform) otrzymaliśmy możliwość wielopłaszczyznowej komunikacji z Klientami Banku w tym oczywiście z Udziałowcami System testowany w 2021 roku, pozwoli wykorzystywać możliwości kampanii mailingowych czy SMS-owych.

Misja Banku zakłada budowanie trwałych relacji z Klientami opartych na wzajemnym zaufaniu. W przyjętej na lata 2020-2022 Strategii określona została ona następująco: Bezpieczne Spersonalizowane Profesjonalne usługi finansowe dla NASZYCH Klientów. Takie założenia przekładają się na sposób prowadzenia działań m. in. w sieci. Nie „zasypujemy” naszych odbiorców nadmiarem komunikatów, a staramy się je selekcjonować dobierać komunikaty ciekawe, ważne ale i korzystne z punktu widzenia prowadzonej działalności. W dobie pandemii ten kanał komunikacji z otoczeniem okazał się nieoczekiwanie głównym źródłem ważnych informacji dla naszych Klientów. Informowaliśmy na bieżąco o sposobach obsługi w placówkach, sposobach zachowania reżimu sanitarnego, nowych kanałach komunikacji z Bankiem, ale także o naszym wsparciu dla szpitali czy działaniach pomocowych dla Klientów.

W obszarze komunikacji elektronicznej monitorowana oraz aktualizowana jest komunikacja z wykorzystaniem przeglądarki Google. Wszystkie wizytówki placówek Banku zostały uporządkowane oraz zaktualizowane, także te z nowo przyłączonych Oddziałów. Bank jest pełnym administratorem i właścicielem wizytówek oraz uruchomione zostały także we własnym zakresie kampanie reklamowe na tej platformie.

W 2021 roku z ze względu na trwającą pandemię zawieszono wydawanie biuletynu informacyjnego „NASZ BANK”. Wydanie kolejnego numeru periodyku planowane jest na wiosnę 2022 roku. W poprzednim Biuletynie prezentowane były wyniki ekonomiczne oraz najważniejsze informacje z życia Banku za rok 2019 i 2020.

W 2020 i 2021 roku stanęliśmy przed całkowicie nowymi wyzwaniami i problemami. Każdego roku od wielu lat Bank Spółdzielczy w Płońsku aktywnie uczestniczył w życiu lokalnych społeczności wspierając, uczestnicząc bądź współorganizując liczne wydarzenia kulturalnie i samorządowe, a także ogólnopolskie. Łącznie w latach ubiegłych było to ok 20-25 różnych eventów rocznie. W roku 2021 podobnie jak rok wcześniej – nie odbyło się większość z cyklicznych imprez.

W celu wzmocnienia relacji z „młodym klientem” od 2019 r. Bank jest sponsorem tytularnym młodzieżowego klubu sportowego MKS Bank BS PŁOŃSK. Bank wyposażył klub w stroje sportowe zawierające lokowanie produktu. W roku 2021 oczywiście kontynuowaliśmy sponsoring Klubu (na początku roku 2022 wsparcie zostało znacząco zwiększone). Pandemia jednak znacząco ograniczyła wszelką aktywność, w tym także sportową. Zaplanowana realizacja kampanii reklamowej rachunków dla młodych z udziałem członków MKS Bank BS PŁOŃSK została przeniesiona na rok 2022.

Podobnie jak w ubiegłych latach staraliśmy się pomimo obostrzeń aby komunikacja z otoczeniem opierała się na zasadach: przejrzystości, rzetelności, wiarygodności i porównywalności danych. W Banku obowiązywały Zasady Dobrych Praktyk Bankowych oraz Zasady Etyki Banku Spółdzielczego w Płońsku, jak również wydane przez KNF „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”. Efektem wdrażania Zasad była „Polityka Banku w relacjach z członkami”, zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli.

VIII. SPOŁECZNA DZIAŁAŁOŚĆ BANKU

W 2021 roku wzorem lat poprzednich Bank zaplanował wsparcie – poprzez sponsoring i darowizny oraz uczestnictwo w przedsięwzięciach o istotnym znaczeniu lokalnym. Rozwój sytuacji pandemicznej zweryfikował jednak w istotny sposób aktywność Banku w tym zakresie. W 2021 podobnie jak i w 2020 roku nie odbyły się praktycznie żadne imprezy masowe, w których tradycyjnie uczestniczyliśmy i kierowaliśmy na te cele środki wsparcia. Działalność lokalnych środowisk także diametralnie zmalała co przełożyło się na mniejszą ilość podań o wsparcie. Działalność skierowana do młodzieży i Szkół z wyjątkiem MKS Bank BS Płońsk ograniczona została do minimum. W związku z powyższym w roku 2021 wsparcie na darowizny na rzecz lokalnego środowiska, kościoła, instytucji charytatywnych oraz umowy z jednostkami samorządowymi przeznaczono 65 tys. zł.

IX. DZIAŁAŁOŚĆ MARKETINGOWA BANKU

Działania marketingowe podejmowane przez Bank w 2021 r. zdeterminowane były w dużym stopniu podobnie jak rok wcześniej przez kolejne fale pandemii koronawirusa COVID-19 w kraju i na świecie.

Tradycyjne formy wzmacniania relacji z Klientami, promocja produktów i usług Banku oraz kreacji pozytywnego wizerunku w środowisku lokalnym i w sektorze finansowym w dużym stopniu przeniosły się w obszary działań cyfrowych. Brak możliwości uczestniczenia w wydarzeniach lokalnych, targach, eventach a także ograniczone możliwości kontaktów z naszymi partnerami wymusiły rozwój innych niż dotąd form komunikacji.

Większość spotkań, konferencji, eventów odbywała się w formie zdalnej, ewentualnie w ostrym reżimie sanitarnym. Odgórnie zalecaliśmy Klientom ograniczenie wizyt w placówkach w celu ograniczenia transmisji wirusa. Niestety nie uchroniło to naszych pracowników przed zachorowaniem, a tym samym przed koniecznością czasowego częściowego lub całkowitego ograniczania dostępu do Oddziałów Banku. Stąd dalszy w 2021 roku zwiększony nacisk w naszych działaniach na uproduktowanie klientów zwłaszcza w obszarze bankowości elektronicznej czy produktów kartowych. Utrzymaliśmy w 2021 r. możliwość składania wniosków na poszczególne produkty za pośrednictwem strony internetowej Banku. W efekcie

wielu nieprzekonanych dotąd Klientów doceniło zalety elektronicznych kanałów dostępu do banku i produktów kartowych.

Bieżące działania związane z promocją produktową i wizerunkową realizowane były z wykorzystaniem zaplanowanych na ten cel środków. Wydatki na szeroko rozumianą działalność marketingową w 2021 r. wyniosły 240,9 tys. zł i były w ogólnym rozrachunku o 18% niższe od zaplanowanych.

W podsumowaniu roku 2021 największy udział w wydatkach odnotowano w obszarach: łączne koszty sponsoringu i darowizn: prawie 65 tys. zł, reklama produktów bankowych, na którą składają się stałe koszty oraz okresowe kampanie reklamowe: 41,8 tys. zł; wydatki na kalendarze 29,7 tys. zł, upominki reklamowe 35,3 tys. zł, fundusz promocyjny Zrzeszenia – ponad 25 tys. zł.

Bank promował swoje produkty oraz wzmacniał wizerunek poprzez:

- 1) Reklamy zewnętrzne i ogłoszenia (prasa lokalna, radio, e-marketing, outdoor)
- 2) Zakup drobnych upominków o charakterze reklamowym,
- 3) Dystrybucję materiałów reklamowych w placówkach,
- 4) Rozwój fanpage Banku oraz strony internetowej,
- 5) Wydatki na fundusz promocyjny Zrzeszenia,
- 6) Uczestnictwo w konferencjach, wywiady w mediach.

Bank Spółdzielczy w Płońsku jest członkiem Związku Banków Polskich i Krajowego Związku Banków Spółdzielczych i ceni członkostwo w tych organizacjach, ponieważ zapewniają one Bankowi obok dostępu do szeroko rozumianej informacji dotyczącej sektora bankowego i uczestnictwa w konsultacjach z Komisją Nadzoru Finansowego i Przedstawicielami Rządu również promocję Banku na forum tych organizacji.

X. SYSTEM ZARZĄDZANIA BANKIEM

W okresie objętym sprawozdaniem w Banku funkcjonował system zarządzania Bankiem obejmujący w szczególności system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. System zarządzania Bankiem był adekwatny do skali i zakresu prowadzonej działalności oraz dostosowany do profilu ryzyka i stopnia złożoności działalności Banku.

W 2021 r. przestrzegano zasady ostrożnego i bezpiecznego zarządzania Bankiem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulacjami ostrożnościowymi i dobrą praktyką bankową.

Skuteczne zarządzanie Bankiem w okresie sprawozdawczym było zapewnione poprzez:

1. świadome podejmowanie ryzyka,
2. wyraźne zdefiniowanie zasady zarządzania ryzykiem, TWS oraz plany awaryjne,
3. jasny podział kompetencji i odpowiedzialności,
4. sprawne metody uwzględniania ryzyka w wycenie oferowanych produktów,
5. uwzględnienie korelacji w ocenie całkowitego ryzyka ponoszonego przez Bank,
6. efektywny system kontroli wewnętrznej.

Zarząd Banku stosuje Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjęte uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 r. (Dz. Urz. KNF poz. 17).

Zarząd wprowadził zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą „Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Płońsku” oraz „Zasady wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń osobom, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Płońsku”. Procedury określają zasady przyznawania i wypłacania wynagrodzenia zmiennego pracownikom Banku mającym istotny wpływ na ryzyko, w tym Członkom Zarządu. Informacje dotyczące procesu ustalania zmiennych składników wynagrodzeń i kształtowania wynagrodzeń podstawowych, jak również informacje ilościowe o wynagrodzeniach Członków Zarządu Bank prezentuje w Raporcie Rocznym - informacje podlegające ujawnieniu Banku Spółdzielczego w Płońsku, który podlega upublicznieniu na stronie internetowej Banku.

W Banku obowiązuje zatwierdzona przez Zebranie Przedstawicieli „Procedura oceny kompetencji kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku” oraz przyjęte przez Zarząd i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą „Procedura oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Płońsku”. Zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Rady Nadzorczej są objęci okresową oceną odpowiedniości, zgodnie z zapisami procedury nie rzadziej niż raz na 2 lata.

Zarówno Członkowie Zarządu, jak też Członkowie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej uczestniczyli w analizowanym okresie w szkoleniach zewnętrznych z zakresu zarządzania bankiem i nadzoru nad ryzykiem.

1. System zarządzania ryzykiem

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwaniu form zabezpieczenia się przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ryzyka nie można wyeliminować, ale można je ograniczać poprzez świadome i efektywne zarządzanie w obszarze ekonomicznym, prawnym, organizacyjnym i kadrowym.

Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy maksymalizacją dochodu i kontrolowaniem ryzyka. Działalność Banku wymagała od Zarządu zdolności do efektywnego identyfikowania, pomiaru lub oceny ryzyka, monitorowania, raportowania o ryzyku związanym z działalnością Banku wraz z oceną skuteczności działań ograniczających ryzyko, kontroli i jego ograniczania. Pomiar ryzyka, na które narażony jest Bank, pozwalał lepiej rozumieć zagrażające ryzyko, podejmować lepsze decyzje oraz racjonalniej wykorzystywać zasoby Banku. Powiązanie ponoszonego ryzyka z aktualnym stanem kapitałów własnych Banku stanowiło o bezpieczeństwie działalności w roku sprawozdawczym.

System zarządzania ryzykiem określał m.in. rolę i obowiązki organów, komórek i jednostek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią oraz zasadami polityk w zakresie ryzyka uznanego za istotne. Zarząd koncentrował się na następujących rodzajach ryzyka:

1. ryzyka kredytowego i kontrahenta (w tym ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych i ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie) wraz z ryzykiem koncentracji zaangażowań oraz rezydualnym,
2. ryzyka płynności i ryzyka finansowania,
3. ryzyka ogólnego stóp procentowych w portfelu bankowym,
4. ryzyka rynkowego w tym ryzyka walutowego,
5. ryzyka operacyjnego wraz z ryzykiem prowadzenia działalności, ryzykiem IT, ryzykiem prawnym, ryzykiem modeli, ryzykiem zasobów ludzkich oraz finansowanie terroryzmu i pranie pieniędzy,

6. ryzyka wynikającego ze zmian makroekonomicznych/ryzyka cyklu gospodarczego,
7. ryzyka inwestycyjnego,
8. ryzyka kapitałowego (niewypłacalności),
9. ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
10. ryzyka braku zgodności.

Rada Nadzorcza oraz Zarząd oceniały ryzyko generowane przez Bank na podstawie raportów sporządzanych zgodnie z SIZ, przygotowywanych przez niezależny od jednostek biznesowych, odpowiedzialny za pomiar lub ocenę, monitorowanie i raportowanie Zespół Oceny Ryzyka.

Raporty przedstawiały informacje dotyczące profilu i poziomu ryzyka, jak również informacje z zakresu przestrzegania ustalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego norm nadzorczych oraz wyniki pomiaru ustalonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku wewnętrznych limitów ostrożnościowych.

Zarządzanie ryzykiem miało na celu zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa oraz rentowności działalności biznesowej w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym.

A. Ryzyko kredytowe i kontrahenta

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym i kontrahenta jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości oraz bezpieczeństwo rozumiane jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

Do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego Bank stosował metodę standardową. Zarządzaniu ryzykiem kredytowym służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności:

1. obowiązywał rozdział funkcji pracowników generujących ryzyko od funkcji oceny i kontroli ryzyka,
2. decyzje kredytowe zapadały na kilku poziomach decyzyjnych, w zależności od wysokości zaangażowania klienta i ryzyka transakcji kredytowej,
3. Bank monitorował ekspozycje kredytowe, w tym zabezpieczone hipotecznie oraz ekspozycje detaliczne,
4. w Centrali Banku funkcjonował Zespół Restrukturyzacji i Windykacji zajmujący się ekspozycjami kredytów zagrożonych, niezależne od działalności operacyjnej,
5. w Centrali Banku funkcjonował Zespół Analiz Kredytowych, który dokonywał oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego pojedynczej transakcji kredytowej, do którego analizy trafiały transakcje kredytowe Klientów w stosunku, do których zaangażowanie przekraczało 100 tys. zł (poziom był ustalany indywidualnie dla każdej placówki operacyjnej Banku – i był dostosowany do struktury portfeli poszczególnych Oddziałów). Zespół ten odpowiedzialny był za opracowanie procedur oceny zdolności kredytowej w podziale na segmenty klientów (osoby fizyczne, rolnicy, podmioty gospodarcze, jednostki samorządu terytorialnego),
6. w Centrali Banku funkcjonował Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych, którego zadaniem podstawowym był okresowy monitoring sytuacji ekonomiczno – finansowej Klientów,
7. ustalono limity ograniczające ryzyko kredytowe i kontrahenta.

Jakość portfela kredytowego z uwzględnieniem podmiotów wg stanu na dzień 31.12.2021 r. przedstawia **Tabela nr 14.**

Tabela 14. Struktura jakościowa portfela kredytowego wg. stanu na dzień 31.12.2021 r.

Lp	Wyszczególnienie	Stan kredytów (wartość nominalna) w sytuacji:					Ogółem
		Normalnej	Pod obserwacją	Poniżej standardu	Wątpliwej	Straconej	
1	Przedsiębiorcy	242 482	3 958	8 358	6 380	19 304	280 482
2	Rolnicy	75 591	1 495	6 683	820	16 639	101 228
3	Osoby prywatne	94 800	986	654	567	2 799	99 806
4	Samorządy	39 596	-	-	-	-	39 596
5	Pozostałe jednostki niefinansowe	68	-	-	-	-	68
6	Kredyty ogółem	452 537	6 439	15 695	7 767	38 742	521 180

W stosunku do 2020 r. nastąpiło polepszenie jakości portfela kredytowego. Udział kredytów zagrożonych w obligu na koniec okresu sprawozdawczego wynosił 11,94%, przy wielkości 14,12% w roku 2020.

Wskaźnik pokrycia należności zagrożonych rezerwami celowymi wyniósł 59,18%.

Stan poziomu stopnia wyrezerwowania ekspozycji kredytowych w 2020 r. i w 2021 r. przedstawiono w **Tabeli nr 15.**

Tabela 15. Stan rezerw na kredyty zagrożone.

Lp	Sytuacja kredytu	31.12.2020 r.			31.12.2021 r.		
		Stan kredytów	Stan rezerw	Rezerwy Kredyty	Stan kredytów	Stan rezerw	Rezerwy Kredyty
		(w tys. zł)					
1	W sytuacji poniżej standardu	26 291	1 403	5,34%	15 746	573	3,64%
2	W sytuacji wątpliwej	4 317	959	22,21%	7 798	789	10,12%
3	W sytuacji straconej	46 464	37 293	80,26%	47 483	40 674	85,66%
4	RAZEM	77 072	39 655	51,45%	71 027	42 036	59,18%

Wg stanu na 31 grudnia 2021 r.:

1. w Banku największe zaangażowanie Klienta w ekspozycje kredytowe oraz podmiotów powiązanych z nim kapitałowo lub organizacyjnie stanowiło 24,7% kapitału Tier I,
2. do wyznaczania poziomu rezerw stosowano pomniejszenia podstawy o wartość zabezpieczenia, z zastosowaniem zasad wynikających z wymogów nadzorczych,
3. portfel detalicznych ekspozycji kredytowych stanowił 1,6% obligu kredytowego, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 5,18%,
4. portfel ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie stanowił 54,94%, obligu kredytowego, wskaźnik jakości kredytów ukształtował się na poziomie 10,76%,

5. suma należności z tytułu transakcji z osobami wewnętrznymi wyniosła 2 409 tys. zł., co stanowiło 3,63% kapitału podstawowego Tier I i nie przekroczyła obowiązujących w tym zakresie limitów (limitu wewnętrznego ustalonego na poziomie max. 10% kapitału podstawowego Tier I i limitu zewnętrznego na poziomie max 25% kapitału podstawowego Tier I).

B. Ryzyko płynności i ryzyko finansowania

Bank określił podstawowy cel w zakresie zarządzania płynnością jako:

1. utrzymanie poziomu płynności, zapewniającego regulowanie wszystkich zobowiązań w terminach, w tym utrzymywanie bufora wolnych od obciążeń wysokiej jakości aktywów, umożliwiające przetrwanie różnorodnych zdarzeń kryzysowych,
2. dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz dotrzymywanie przez Bank nadzorczych miar płynności na poziomach wymaganych zapisami Uchwały KNF i regulacji ostrożnościowych UE,
3. kształtowanie struktury bilansowych i pozabilansowych pozycji Banku w sposób zapewniający stałą zdolność do regulowania bieżących i przyszłych zobowiązań,
4. zachowanie właściwych relacji między zyskiem a ryzykiem w decyzjach o pozyskaniu i zachowaniu płynności,
5. utrzymanie odpowiednich proporcji pomiędzy aktywami dochodowymi i niedochodowymi.

Zarząd zarządza płynnością poprzez równoczesne zarządzanie aktywami i pasywami oraz pozycjami pozabilansowymi Banku. W tym celu Bank analizował zapotrzebowanie na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia, w odpowiedni sposób kształtował strukturę terminową pozycji Banku, utrzymując jednocześnie odpowiedni poziom aktywów płynnych. Udział kredytów i pożyczek netto w depozytach na koniec roku osiągnął poziom 49,96%. Wskaźnik udziału aktywów płynnych w zobowiązaniach pozabilansowych udzielonych obrazujący stopień pokrycia przez aktywa płynne zobowiązań pozabilansowych, czyli takich, z których w każdej chwili Bank będzie musiał się wywiązać ukształtował się na poziomie 621,04%, co świadczy o posiadaniu wystarczającej ilości aktywów płynnych.

Bank posiadał znaczące nadwyżki środków płynnych, które lokował na rynku pieniężnym w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe. Bank asekuracyjnie posiadał limit dopuszczalnego debetu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w kwocie 9 mln zł. W omawianym okresie Bank spełniał obowiązujące normy płynności LCR oraz NSFR. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych dla ryzyka płynności w ramach:

1. testów wrażliwości – w oparciu, o które szacowany był kapitał wewnętrzny oraz wykonywany był pomiar wpływu zmian parametrów makroekonomicznych na poziom ryzyka płynności,
2. testów scenariuszowych – w oparciu, o które budowane były awaryjne plany płynności oraz wyznaczany był poziom bufora płynności,
3. testów odwróconych – w oparciu, o które wykonywane były doraźne analizy problemowe.

Bank posiadał stabilne źródła finansowania, które umożliwiały mu finansowanie zarówno działalności bieżącej jak i w dłuższym okresie.

C. Ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym

Celami strategicznymi w zakresie zarządzania ryzykiem ogólnym stóp procentowych w portfelu bankowym są:

- 1) identyfikacja poszczególnych rodzajów tego ryzyka, w celu ograniczenia negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy i fundusze własne Banku.

- 2) utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku,
- 3) minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku odsetkowego na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych,
- 4) maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odbywa się w sposób całościowy. Zarządzaniem objęto wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku. W pomiarze ryzyka brana była pod uwagę aktualna i planowana działalność Banku.

W 2021 r. Bank monitorował ryzyko stopy procentowej za pomocą luki (niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych), analizował:

1. ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,
2. ryzyko bazowe,
3. ryzyko opcji klienta.

Ryzyko stopy procentowej w Banku znajduje się na poziomie umiarkowanym. Analiza ryzyka stopy procentowej wykazała, iż na zmianę wyniku odsetkowego Banku większy wpływ ma ryzyko przeszacowania jak ryzyko bazowe. Ryzyko przedterminowych spłat kredytów lub zerwań depozytów Bank ocenia jako niski. Ryzyko opcji klienta zarządzane jest w szczególności przez stosowaną politykę cenową oraz taryfę opłat i prowizji. Ogólna zasada dotyczy ograniczenia opcji klienta poprzez stosowanie zerowych, w stosunku do pierwotnych ustaleń stawek procentowych, w przypadku przedterminowego wycofania depozytu oraz prowizji rekompensacyjnej przy wcześniejszej spłacie kredytu.

Bank charakteryzuje się umiarkowanym stopniem narażenia na ryzyko stopy procentowej, co wynika z faktu znacznej bazy produktów po stronie aktywnej, opartych o stawkę redyskonta weksli bez jednoczesnego przeciwstawienia pasywnych składników bilansu opartych o tę stawkę oraz dużej ilości po stronie aktywnej produktów opartych o stawki międzybankowe przy niewielkim wystąpieniu po stronie pasywnej. W przypadku Banku, na poziom ryzyka stopy procentowej istotny wpływ mają różnice w możliwych terminach przeszacowania składników bilansu.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzano testy warunków skrajnych, obliczając wpływ zmiany stóp procentowych o +/-200 punktów bazowych na wartość ekonomiczną kapitału oraz wpływ 6 scenariuszy szokowych zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału w ramach standardowego testu wartości odstających jak również przeprowadzano odwrotne testy warunków skrajnych.

D. Ryzyko walutowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Kolejnym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na niestabilnym rynku finansowym na wyniki finansowe Banku i jego kapitał, przy równoczesnym utrzymaniu atrakcyjności i konkurencyjności oferty dla klientów.

Zarządzaniu ryzykiem służyła organizacja procesu zarządzania zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, a w szczególności zapewniono podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym uwzględniający rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność walutowa) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli. Powyższy rozdział zachowany jest również na szczeblu Zarządu.

Zarządzanie pozycją walutową polegało na monitorowaniu poszczególnych pozycji w oparciu o sporządzany raport przez Zespół Oceny Ryzyka (ZOR), zmiany pozycji wynikające z bieżących operacji

wykonywanych przez Oddziały Banku, obowiązujące limity pozycji walutowych, jak również kształtowanie się kursów na międzybankowym rynku walutowym.

Na dzień 31.12.2021 r. limity ograniczające ryzyko walutowe nie zostały przekroczone, nie wystąpił również wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego. Skala działalności walutowej była niewielka. Aktywa i pasywa walutowe na koniec roku stanowiły kolejno 2,29% oraz 2,30% sumy bilansowej. Poziom ryzyka walutowego oceniono jako niski.

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, które obejmowały wzrost/spadek kursu walut o 30 %, prognozując wpływ zmian na poziom całkowitej pozycji walutowej Banku, fundusze własne Banku oraz wynik finansowy brutto oraz wynik z pozycji wymiany.

Bank przeprowadzał również odwrotne testy warunków skrajnych.

Głównymi walutami, w jakich Bank przeprowadzał transakcje były: EUR, USD, okazjonalnie GBP. Działalność walutowa Banku w 2021 roku skupiała się na zaspokajaniu potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej. Skala działalności walutowej i generowane ryzyko przy obecnych warunkach rynkowych, jak i w sytuacji skrajnych warunków nie stanowiły zagrożenia dla funkcjonowania Banku.

E. Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym było ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne było stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa było systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze. Bank posiada odpowiedni system zarządzania bezpieczeństwem informacji zapewniający poufność, integralność, dostępność, niepodważalność i wiarygodność danych, uwierzytelnianie oraz procedury w zakresie odzyskiwania danych utraconych wskutek awarii systemu lub błędu człowieka.

Celem strategicznym w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli było dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

Z ryzykiem operacyjnym związane jest również ryzyko w obszarze zasobów ludzkich, które Bank definiuje jako ryzyko zakłóceń działalności podmiotu wskutek niemożności pozyskania i utrzymania pracowników i menedżerów o odpowiednich kwalifikacjach. Ryzyko dotyczące czynnika ludzkiego w funkcjonowaniu Banku związane jest również z dostępnością i kwalifikacjami pracowników, ich fluktuacją, zdolnością do adaptacji, kulturą pracy, absencją, zmęczeniem związanym z wykonywaniem pracy w godzinach

nadliczbowych lub długotrwałym niewykorzystywaniem urlopu wypoczynkowego. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi także ryzyko prowadzenia działalności (postępowania – ang. conduct risk), w tym relacje z klientami – rzeczywiste lub potencjalne ryzyko strat, jakie może ponieść dana instytucja w wyniku niewłaściwego świadczenia usług finansowych, w tym umyślnego uchybienia lub zaniedbania.

W zakresie zagadnienia związanego z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniem terroryzmu zostały określone m.in. zasady stosowania środków bezpieczeństwa finansowego, oceny ryzyka, identyfikacji klientów dokonujących transakcji, prowadzenia Rejestru Transakcji, przekazywania danych o transakcjach do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, wstrzymania transakcji, blokady rachunku jak również zamrażania wartości majątkowych.

W 2021 r. zdarzenia i incydenty ryzyka operacyjnego generujące rzeczywiste i potencjalne straty ewidencjonowano w systemie informatycznym, wspomagającym zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Bank dokonywał wyceny zdarzeń, ustalając rzeczywiste i potencjalne koszty, które za 2021 r. oszacowano na kwotę 2 299,35 tys. zł. Bank określił tolerancję/apetyt na ryzyko oraz zdefiniował procesy kluczowe i krytyczne, dla których opracował plany ciągłości działania.

Monitorowaniem zdarzeń ryzyka operacyjnego zajmował się Zespół Oceny Ryzyka. Bank wyznaczał wymóg kapitałowy, stosując metodę podstawowego wskaźnika. Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne na koniec 2021 r. wyniósł 4 682,43 tys. zł.

Testy warunków skrajnych ryzyka operacyjnego obejmowały 2-krotny wzrost oszacowanych kosztów zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych z okresu 1 roku.

W ocenie Zarządu system zarządzania ryzykiem operacyjnym był adekwatny do skali i profilu działalności. Bank kładł duży nacisk na zabezpieczenie się przed skutkami ryzyka operacyjnego, pamiętając jednak o kosztach tych zabezpieczeń.

F. Ryzyko cyklu gospodarczego

Ryzyko wpływu niekorzystnej fazy cyklu gospodarczego (spowolnienia lub recesji) na wynik finansowy i poziom kapitałów własnych Banku. W Banku wyznacznikiem oceny poziomu ryzyka cyklu gospodarczego jest poziom wskaźnika jakości kredytów. Na dzień 31.12.2021 r. wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 11,94% przy max wielkości akceptowanej 18,0%. Na tle innych banków z Grupy BPS sytuacja naszego Banku jest przeciętna. Średni poziom wskaźnika dla wszystkich banków wchodzących w skład Grupy (316 banków) oszacowany został na poziomie 7,45%. Max poziom osiągnięty przez bank należący do Grupy został w wysokości 35,37%, natomiast w przypadku 8 banków poziom wskaźnika osiągnął poziom 0% - banki nie posiadają w swoim portfelu ekspozycji zagrożonych (na pdst. danych z 12.2021 r.)

G. Ryzyko inwestycyjne

W celu dywersyfikacji aktywów, zwiększenia rentowności prowadzonej działalności a przede wszystkim zapewnienia płynności finansowej Bank angażuje swoje środki w następujące instrumenty kapitałowe i pieniężne:

1. lokaty,
2. papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa (obligacje, bony skarbowe itp.), Narodowy Bank Polski (np. bony pieniężne),
3. papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa,
4. papiery wartościowe emitowane przez Bank Zrzeszający,

5. papiery wartościowe emitowane przez podmioty komercyjne, jednostki samorządu terytorialnego, inne banki i inne podmioty,
6. jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
7. akcje,
8. udziały.

Bank posiada bezpieczną strukturę portfela inwestycyjnego, gdyż ponad 80% inwestycji to inwestycje w instrumenty kapitałowe Banku Zrzeszającego, lokaty w tym Banku oraz papiery wartościowe Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego.

Bank przed podjęciem decyzji o zaangażowaniu środków pieniężnych w inwestycje dokonuje analizy oceny ryzyka związanego z przedmiotem inwestycji, bada sytuację ekonomiczno-finansową emitenta jak również dokonuje analizy zgodności danego rodzaju inwestycji ze strategią i planem ekonomiczno-finansowym.

Bank zgodnie z zapisami Rekomendacji B wyznaczył limity na poszczególne instrumenty finansowe, które podlegają kwartalnemu monitorowaniu. Zarząd Banku zapewnił, by z zachowaniem zasady proporcjonalności, struktura organizacyjna Banku odpowiadała skali działalności i profilowi podejmowanego ryzyka inwestycyjnego. Obowiązująca struktura organizacyjna Banku zapewniała rozdzielenie funkcji zawierania transakcji stanowiących inwestycje Banku i jego akceptację od monitorowania i kontroli ryzyka związanych z prowadzonymi przez Bank inwestycjami.

H. Ryzyko kapitałowe

Celem strategicznym w zakresie ryzyka kapitałowego było zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności. Bank realizował powyższe poprzez optymalizację wyniku finansowego oraz przeznaczanie go na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Fundusze własne na 31.12.2021 r. wynosiły 82 618 tys. zł. W strukturze funduszy dominowały fundusze podstawowe (80,31% funduszy własnych), w tym fundusz zasobowy, który stanowił 78,5% wszystkich funduszy. Na koniec omawianego okresu nastąpił spadek funduszu udziałowego do poziomu 1 647 tys. zł oraz funduszy uzupełniających do poziomu 19,69% ogółu funduszy.

Strukturę funduszy własnych brutto przedstawiono w **Tabeli nr 16**.

Tabela 16. Struktura funduszy własnych w bilansie Banku wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

L.p.	Struktura funduszy	31.12.2021 r.	
		Wartość (w tys. zł)	Struktura
I	Fundusze podstawowe	67 645	78,05%
1	Fundusz zasobowy	64 883	74,86%
2	Fundusz udziałowy	1 714	1,98%
3	Fundusz ogólnego ryzyka	1 048	1,21%
II	Fundusze uzupełniające w tym :	19 027	21,95%
1	fundusz z aktual. Wyceny	27	0,03%

2	fundusz z tytułu zalicz. emisji obligacji własnych	5 000	5,77%
3	fundusz z tytułu zalicz. Pożyczki podporządkowanej	14 000	16,15%
	RAZEM	86 672	100%

Poczynając od 01.01.2014 r. w zakresie rachunku funduszy własnych i adekwatności kapitałowej obowiązują przepisy Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (CRR) oraz Rozporządzenie uzupełniające nr 241/2014 z 14.01.2014 r.

Od 2019 r. - po uzyskaniu zgody KNF - Bank zalicza do funduszy Tier II wyemitowane obligacje (od 11.2019 r.) oraz pożyczkę podporządkowaną (od 12.2019 r.).

Poziom funduszy własnych wg. CRR/CRD na dzień 31.12.2021 r. przedstawiono w **Tabeli nr 17**.

Tabela nr 17. Fundusze własne wg. CRR/CRD uwzględniane do wyliczenia współczynników kapitałowych

		Stan (w tys. zł) 31.12.2021 r.	Struktura
1.	Fundusz udziałowy	1 647	1,99%
2.	Fundusz zasobowy	64 883	78,53%
3.	Fundusz ogólnego ryzyka	1 048	1,27%
4.	Korekty funduszy Tier I	-1 227	-1,49%
5.	Fundusze Tier I po korektach	66 351	80,31%
6.	Zobowiązania podporządkowane (obligacje)	5 000	6,05%
7.	Zobowiązania podporządkowane (pożyczka)	14 000	16,95%
8.	Korekty funduszy Tier II	-3 225	-3,90%
9.	Rezerwa na ryzyko ogólne	492	0,60%
10.	Fundusze Tier II po korektach	16 267	19,69%
11.	Razem fundusze własne netto	82 618	100%

Adekwatność kapitałowa Banku oceniana była w oparciu o sformalizowane procedury wewnętrzne, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Badaniu podlegały wszystkie ryzyka zidentyfikowane w Banku, w wyniku czego tworzono wymóg kapitałowy. Dodatkowy kapitał tworzony był w większości na podstawie wyników testów warunków skrajnych.

Stres testy dla ryzyka kapitałowego obejmowały 3 warianty zmian i ich wpływu na wielkość współczynnika kapitałowego tj. obniżenie o 2% funduszy własnych, pełne wykorzystanie limitów alokacji kapitału, zakładanych w Planie ekonomiczno – finansowym oraz wzrost ekspozycji zagrożonych niewykonaniem zobowiązania o 15% wartości nominalnej kredytów plus 20% przychodów z prowizji do minimalnego wymogu na ryzyko operacyjne. Wymóg kapitałowy na ryzyka I Filara obliczany był miesięcznie, na ryzyka II Filara kwartalnie.

W 2021 r. odpowiedni poziom oraz właściwa struktura funduszy własnych w pełni zabezpieczały ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Sytuacja w obszarze adekwatności kapitałowej była stabilna. Całkowity współczynnik kapitałowy w całym okresie kształtował się na dobrym poziomie, zapewniając

bezpieczeństwo środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Wymogi kapitałowe prezentuje **Tabela nr 18.**

Tabela 18. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka wg stanów na 31.12.2021r.

RYZYO	WYMÓG KAPITAŁOWY
FILAR I	
Ryzyko Kredytowe	35 318
Ryzyko Rynkowe	-
Ryzyko Operacyjne	4 685
Ryzyko Koncentracji	-
SUMA	40 003
FILAR II	
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	4 925
Ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym	1 152
SUMA	6 077
Oszacowany wymóg kapitałowy	40 080
Łączny współczynnik kapitałowy	16,52%
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	14,34%
Współczynnik kapitału Tier I	13,27%

Łączny współczynnik kapitałowy został obliczony zgodnie z wytycznymi zawartymi w standardach CRR. Relacja całkowitego wymogu kapitałowego do funduszy własnych netto wynosiła 55,8%. Nadwyżka funduszy ponad wymagany kapitał wewnętrzny wynosząca 36,5 mln zł. pozwala na rozszerzenie działalności i umożliwia stabilny rozwój Banku.

I. Ryzyko wyniku finansowego

Ryzyko wyniku finansowego rozumiane jest jako ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału w tym ryzyko odnoszące się do niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności wynikającego z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów finansowych. Ryzyko to obejmuje ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji, gdzie:

1. ryzyko strategiczne (działalności, biznesowe) - ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany
2. ryzyko otoczenia ekonomicznego – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na Bank (cykliczności),
3. ryzyko prawne - prawdopodobieństwo poniesienia strat materialnych i niematerialnych, powstające m.in.: na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji prawnych, niestabilności uregulowań prawnych, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno - prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub

organów administracji publicznej rozstrzygających sprawy sporne prowadzone z innymi podmiotami,

4. ryzyko konkurencji – ryzyko zmian rynkowych (warunków konkurencji) mających niekorzystny wpływ na Bank.

W 2021 r. ryzyko wyniku finansowego było uznane za ryzyko nieistotne. Z uwagi jednak na istotne znaczenie wyniku finansowego w procesie zwiększania funduszy własnych, Bank analizuje ryzyko wyniku finansowego w stosunku do potrzeb prowadzenia bieżącej działalności. Bank zarządzał ryzykiem wyniku finansowego opracowując Plan ekonomiczno – finansowy, który uwzględniał wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyka i adekwatność kapitałową w okresie planowanym. Ocena poziomu ryzyka wyniku finansowego stała się szczególnie znacząca w dobie pandemii, wobec wprowadzonych przez Radę Polityki Pieniężnej obniżek stóp procentowych. Zasady zarządzania ryzykiem poprzez analizę realizacji założeń Planu i Strategii działania określała „Instrukcja sporządzania i monitorowania Strategii działania oraz planu ekonomiczno – finansowego Banku Spółdzielczego w Płońsku”, jak również „Instrukcja zarządzania ryzykiem wyniku finansowego w Banku Spółdzielczym w Płońsku”. W ramach testów warunków skrajnych dla ryzyka wyniku finansowego Bank analizował:

1. wpływ zmian annuizowanej wartości kosztów działania o wartość odchylenia standardowego w okresie 12 m-cy na wartość wyniku finansowego,
2. wpływ spadku stóp procentowych o 200 p.b.,
3. wpływ wzrostu konkurencji na rynku lokalnym, co spowoduje spadek skali działania, w wyniku czego następuje:
 - a) odpływ bazy depozytowej o 5% oraz spadek kosztów odsetkowych o 5%;
 - b) zmniejszenie portfela kredytów oraz spadek przychodów z odsetek o 10%;
 - c) spadek przychodów z tytułu prowizji o 5%,
 - d) wzrost kosztów działania o aktualny poziom inflacji.

J. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej

Ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

K. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

W ramach zapewnienia zgodności w Banku zapewniono, żeby jego działanie było zgodne z przepisami prawa, zasadami etyki biznesowej, procedurami wewnętrznymi oraz standardami branżowymi i wytycznymi organów nadzoru. Zapewnienie zgodności realizowane było poprzez funkcję kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Pracownicy Banku identyfikowali ryzyko braku zgodności związane z funkcjonującymi w Banku procesami wewnętrznymi, oferowanymi produktami/usługami, wykonywanymi operacjami i transakcjami oraz stosowanymi systemami informatycznymi. Na I i II linii obrony, pracownicy Banku, zgodnie

z przypisanymi im obowiązkami służbowymi, stosowali mechanizmy kontrolne oraz niezależnie monitorowali ich przestrzeganie poprzez weryfikację bieżącą i testowanie.

W ramach systemu informacji zarządczej w okresach kwartalnych pracownik Zespołu Zgodności i Kontroli Zarządowi Banku, Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej i Radzie Nadzorczej prezentował raport z zarządzania ryzykiem braku zgodności dotyczący identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Płońsku. wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

2. System kontroli wewnętrznej.

W Banku funkcjonował system kontroli wewnętrznej dostosowany do charakteru i profilu ryzyka i skali działalności Banku, w sposób trwały i spójny wkomponowany w funkcjonowanie Banku jako całości oraz stanowiący podstawę bezpiecznego i stabilnego prowadzenia działalności.

Cele podstawowe (ogólne) systemu kontroli wewnętrznej określone w przepisach zewnętrznych implementowane w Banku były następujące:

- 1) skuteczność i efektywności działania banku,
- 2) wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w banku,
- 4) zgodność działania banku z przepisami prawa regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Na proces zapewniania realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej składały się:

- 1) organizacja kontroli wewnętrznej – wielostopniowa, sformalizowana kontrola wewnętrzna, objęta systemem raportowania i oparta na planach określonych w macierzy funkcji kontroli,
- 2) mechanizmy kontrolne – tj. procedury, podział obowiązków, autoryzacja, w tym zwłaszcza autoryzacja operacji finansowych i gospodarczych, kontrola dostępu, kontrola fizyczna, proces ewidencji w systemach: księgowym, sprawozdawczym i operacyjnym oraz operacji finansowych i gospodarczych, inwentaryzacja; dokumentowanie odstępstw, wskaźniki wydajności, szkolenia.
- 3) szacowanie ryzyka nieosiągnięcia w/w celów.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej był zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (trzy linie obrony):

- 1) **Na pierwszy poziom (IP)** składało się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka,
- 2) **Na drugi poziom (IIP)** składało się:
 - a) zarządzanie ryzykiem realizowane przez:
 - Zespół Oceny Ryzyka – mający za zadanie identyfikację, pomiar lub szacowanie ryzyka zidentyfikowanego jako istotne, kontrolę, monitorowanie i raportowanie,
 - inne komórki niezależnie od zarządzania ryzykiem (Zespół Analiz Kredytowych, Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych, Stanowisko ds. Analiz i Weryfikacji Wartości Nieruchomości, Biuro Organizacyjno- Prawne i Logistyki, Zespół Restrukturyzacji i Windykacji, Dyrektor Finansowy, Zespół ds.. przeciwdziałania „praniu pieniędzy”, IOD);
 - b) działalność Zespołu Zgodności i Kontroli
- 3) **Na trzeci poziom (IIIP)** składała się działalność audytu wewnętrznego realizowanego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony na zasadach określonych w umowie Systemu Ochrony w załączniku nr 4 i 11 do umowy.

System kontroli wewnętrznej obejmował: funkcję kontroli, komórkę ds. zgodności oraz niezależną komórkę audytu wewnętrznego.

Na funkcję kontroli składały się: mechanizmy kontrolne, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Funkcja kontroli realizowana była na pierwszym i drugim poziomie zarządzania.

Bank zapewnił dokumentację funkcji kontroli w szczególności:

- 1) poprzez rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
- 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów systemów kontroli z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Komórka ds. zgodności miała za zadanie identyfikację, ocenę, kontrole i monitorowanie ryzyka braku zgodności w działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie. Usytuowanie organizacyjne komórki ds. zgodności w strukturze organizacyjnej gwarantowało niezależność tej komórce poprzez:

- 1) bezpośrednią podległość Prezesowi Zarządu,
- 2) możliwość bezpośredniego i jednoczesnego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą,
- 3) możliwość jednoczesnego niezależnego raportowania do Zarządu i Rady Nadzorczej Banku,
- 4) szczególny tryb powoływania i odwoływania, poziomu wynagrodzeń, ochrona przed rozwiązaniem stosunku pracy lub przesunięciem,
- 5) uczestnictwo w posiedzeniach Zarządu,
- 6) uczestnictwo w posiedzeniach Rady Nadzorczej Banku, w przypadku gdy przedmiotem posiedzenia były zagadnienia, które bezpośrednio dotyczą systemu kontroli wewnętrznej lub zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 7) uczestnictwo co najmniej raz w roku w posiedzeniach Rady Nadzorczej, na których jest omawiana działalność komórki ds. zgodności.

Struktura organizacyjna komórki ds. zgodności była dostosowana do zakresu prowadzonej działalności oraz poziomu ryzyka na jaki Bank był narażony. Zadania komórki ds. zgodności realizowane były przez Zespół Zgodności i Kontroli. Zespół Zgodności i Kontroli działał w oparciu o „Regulamin funkcjonowania komórki ds. zgodności”.

Czynności kontrolne były realizowane na wszystkich etapach sporządzania, obiegu i rejestracji dokumentów bankowych i miały na celu stałą analizę przebiegu i rezultatów pracy, bieżące oddziaływanie i reagowanie na nieprawidłowości i uchybienia oraz bieżące korygowanie uchybień i nieprawidłowości. Czynności kontrolne stanowiły integralną część codziennej działalności umożliwiając szybką reakcję na zmieniające się warunki i unikanie zbędnych kosztów. Stanowiły integralną część codziennych zadań wszystkich pracowników Banku. Monitorowanie poziome i pionowe odbywało się zgodnie z zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą matrycą funkcji kontroli.

Przeprowadzone na podstawie matrycy funkcji kontroli testy poziome i pionowe nie wykazywały błędów krytycznych i znaczących w wyodrębnionych mechanizmach kontrolnych. Stwierdzone w trakcie testów nieprawidłowości miały charakter nieprawidłowości o niskim priorytecie. Nie wpłynęły na wynik finansowy czy poziom ryzyka odzwierciedlony w poziomie osiągniętych limitów wewnętrznych.

Zespół Zgodności i Kontroli regularnie, w terminach określonych w regulacjach wewnętrznych sporządzał sprawozdania z wyników niezależnego monitorowania w tym testowania pionowego i przedkładał je do wiadomości: Komórki Audytu Wewnętrznego w Spółdzielni Systemu Ochrony, Zarządu i Rady Nadzorczej. W roku 2020 Bank Spółdzielczy w Płońsku nie podlegał audytowi.

XI. PRZEWIDYWANE WARUNKI REALIZACJI WYNIKU FINANSOWEGO W 2022 ROKU

Prognozy gospodarcze dla Polski na rok 2022

Rok 2022 będzie niezwykle wymagającym i zmiennym dla sektora bankowego w Polsce. Wyzwaniem będzie przede wszystkim wysoka inflacja, rosnące stopy procentowe NBP oraz WIBOR i WIBID. Czynniki te mogą prowadzić do obniżenia realnego poziomu dochodów gospodarstw domowych i w efekcie zmniejszenia ich zdolności kredytowej. Można także oczekiwać stopniowego spowolnienia tempa wzrostu gospodarczego kraju, zwłaszcza w kontekście wydarzeń wojennych występujących za wschodnią granicą. Niejasna pozostaje możliwość dostępu do środków unijnych przyznanych w ramach nowej perspektywy UE. Rozwojowi sektora bankowego będzie natomiast sprzyjać nadal niezła sytuacja makroekonomiczna czy symptomy stopniowego ustępowania pandemii koronawirusa. Banki będą musiały większą uwagę przywiązywać do ponoszenia nakładów inwestycyjnych służących automatyzacji procesów i wzmocnieniu konkurencyjności oraz silniejszej ochronie przeciw cyberprzestępczością.

W prognozie gospodarczej na rok 2022 r. Komisja Europejska oczekuje, iż wzrost PKB Polski w 2022 r. wyniesie 5,5 %. Osiągnięciu ponad pięcioprocentowego tempa wzrostu sprzyjać będzie zarówno silny popyt konsumpcyjny gospodarstw domowych w warunkach utrzymywania bezrobocia na niskim poziomie, jak i poprawa dynamiki inwestycji, wspierana przez dobrą kondycję finansową przedsiębiorstw.

Podobny scenariusz dla polskiej gospodarki opracowali eksperci NBP, którzy oczekują, iż w 2022 r. PKB wzrośnie o 4,9 %. Prognozowane tempo wzrostu jest jednak niższe w porównaniu z 2021r. gdyż eksperci banku centralnego oczekują m.in. wolniejszego (o 0,8 p.p.) niż w poprzednim roku tempa wzrostu konsumpcji gospodarstw domowych.

W grudniu 2021 r. opublikowano prognozy gospodarcze dla Polski opracowane przez ekspertów Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Także ich zdaniem, prognozowane tempo wzrostu gospodarczego w 2022 r. (5,2 %) będzie ograniczane przez nieco słabszą niż w 2021r. dynamikę konsumpcji.

Główne założenia makroekonomiczne, na których oparto tegoroczny budżet wydają się zbliżone do prognoz rynkowych w zakresie dynamiki PKB, jednak znacząco różnią się odnośnie perspektyw inflacji. W pewnym stopniu dostrzegalne różnice można uzasadnić tym, że projekt budżetu na 2022 został przekazany do Sejmu we wrześniu 2021r.

Prognozy PKB oraz inflacji na koniec 2022 r. prezentuje **Tabela nr 19.**

Tabela 19. Prognozy gospodarcze dla Polski na 2022 r.

Wyszczególnienie	Komisja Europejska (II 2022)	NBP 2021) (XI)	OECD (XII 2021)	Ustawa budżetowa na rok 2022
PKB	5,5%	4,9%	5,2%	4,0%
Inflacja	6,8%	5,8%	6,2%	3,3%

W ocenie Departamentu Planowania i Analiz Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. na 2022 r. przyjęto kontynuację procesów obserwowanych w 2021 r. Przewidywane jest osiągnięcie relatywnie wysokiego tempa rozwoju gospodarczego (4,7 % r/r). Wzrost gospodarczy będzie konsekwencją stopniowej odbudowy aktywności gospodarczej w warunkach zniesienia restrykcji. Głównym źródłem wzrostu PKB w Polsce będzie konsumpcja gospodarstw domowych, stymulowane przez wzrost wynagrodzeń oraz korzystnej sytuacji na rynku pracy (niski poziom bezrobocia). Popyt krajowy będzie wspierany także przez inwestycje publiczne, współfinansowane z funduszy europejskich, w tym poprzez nowe mechanizmy związane z odbudową unijnych gospodarek po pandemii.

Średnioroczny wskaźnik inflacji w 2022 r. wyniesie 6,9 %, wobec 5,1 % w 2021 r. Podwyższonej inflacji będą sprzyjać zarówno uwarunkowania zewnętrzne (m.in. wysoki poziom cen energii oraz surowców na światowych rynkach, jak i czynniki popytowe (korzystna koniunktura). W prognozie założono, że kształtowanie się inflacji na wysokim poziomie skłoni Radę Polityki Pieniężnej do podwyżek stóp procentowych w pierwszym półroczu 2022 r. Wzrost stóp procentowych z jednej strony poprawi warunki funkcjonowania banków, umożliwiając osiąganie wyższej marży odsetkowej, ale równocześnie wpłynie negatywnie na sytuację gospodarczą, co z kolei ograniczy popyt na kredyt oraz zwiększy ryzyko działalności i przyczyni się do pogorszenia jakości portfela kredytowego. Szansą na zwiększenie popytu na kredyt oraz poprawę opłacalności działalności kredytowej mogłyby być projekty przewidziane do realizacji w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Jednak proces zatwierdzania KPO przez Komisję Europejską przeciąga się, w związku z czym pozyskanie środków z UE również jest odkładane w czasie i nie wiadomo, czy i kiedy te środki zostaną Polsce udostępnione. Tymczasem Polska stoi przed poważnymi wyznaniami choćby w dziedzinie transformacji energetycznej, której odkładanie zagraża długookresowym perspektywom wzrostu gospodarczego. Niemożność uzupełnienia zasobów krajowych środkami unijnymi ogranicza możliwości realizacji programów niezbędnych dla polskiej gospodarki. Ponadto dużym problemem są trudności związane ze zwiększaniem produkcji przemysłowej w związku z poważnymi zakłóceniami łańcuchów dostaw, jak również dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej

Ostatni rok pod względem tempa wzrostu inflacji był niekorzystny, do czego przyczyniały się anomalie na rynku surowców, w wyniku których np. ceny ropy naftowej są 1,5 razy wyższe niż przed rokiem, ceny uprawnień do emisji CO₂ wzrosły blisko 2,5-krotnie, zaś ceny gazu ziemnego w Europie są ponad 6-krotnie wyższe niż przed rokiem. Wydaje się, iż utrzymanie aż tak wysokiej dynamiki cen rynkowych w kolejnym roku jest mało prawdopodobne (nawet w warunkach trwającego konfliktu rosyjsko-ukraińskiego). Niewątpliwie jednak agresja na Ukrainę stanowi ogromne zagrożenie dla stabilności globalnej gospodarki, tym bardziej, iż świat doświadcza jej w warunkach kruchej odbudowy koniunktury po ciosie, jakim była pandemia.

W prognozie dotyczącej wzrostu wynagrodzeń oraz zatrudnienia także założono kontynuację procesów obserwowanych w miesiącu poprzedzającym (dalszy wzrost zatrudnienia i przeciętnego wynagrodzenia). Prognozę wskaźników makroekonomicznych Banku BPS SA prezentuje **Tabela nr 20**.

Tabela 20. Prognoza Banku BPS S.A.

Wyszczególnienie	Prognoza Banku BPS S.A. na rok 2022
PKB	4,7%
Inflacja konsumentów (średnia w okresie)	6,9%
Stopa bezrobocia rejestrowanego (na koniec okresu)	5,3%
Kurs EUR/PLN (średnia w okresie)	4,50 zł
Referencyjna stopa procentowa (na koniec okresu)	4,00%
WIBOR 1M (średnia w okresie)	3,75%

Prognozy opierają się na założeniu, że nie nastąpią także istotne zmiany w sytuacji politycznej na świecie i w Europie. W przedstawionych prognozach nie założono eskalacji konfliktów zbrojnych (Bliski Wschód, Półwysep Koreański, Ukraina), jak również istotnych zmian polityki gospodarczej w państwach Unii Europejskiej oraz w USA.

Globalnie w całym systemie bankowości należy się spodziewać pogorszenia portfela kredytów.

Ekonomiści przewidują, że w 2022 r. sektor bankowy będzie działał w środowisku wzrastających stóp procentowych i rosnących kosztach technologii bankowej oraz pogorszającym się portfelu kredytowym. Sektor spółdzielczy w 2022 r. stoi także przed koniecznością wdrożenia kosztownych technologii usprawniających i częściowo automatyzujących procesy w bankach. Wraz z dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością prawną i technologiczną, wyraźnie zarysowała się konieczność pozostawania w cyfrowej bliskości z klientem, większego zakresu działania, szybkości podejmowania decyzji.

Dla Banku Spółdzielczego w Płońsku rok 2022 będzie okresem dużych wyzwań i intensywnej pracy. Pomimo wielu zagrożeń w otoczeniu zewnętrznym, nieuchronnych zmian organizacyjnych i technologicznych, Zarząd Banku jest przekonany, że innowacyjność, rozwój technologii, digitalizacja, zapewnienie bezpieczeństwa cyfrowego i działanie w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zapewni Bankowi bezpieczeństwo oraz możliwość dalszego rozwoju.

XII. POZOSTAŁE INFORMACJE

Bank nie zawierał umów holdingu oraz umów o których mowa w art. 141t ust 1 ustawy Prawo Bankowe. Wszystkie informacje wymagane przepisami art.111a Ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997r. (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz.2357 z późn. zm.) zawarto w rozdziale III, IV, VII i X niniejszego sprawozdania. Ponadto opis systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, informację o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe Bank ogłasza na stronie internetowej.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Płońsku:

1. Dariusz Konofalski – Prezes Zarządu	
2. Wioleta Ciulińska – Wiceprezes Zarządu ds.
finansów i bezpieczeństwa	
3. Robert Malinowski – Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	

Płońsk, dnia 26 maja 2022 r.